

**“PREMIUM BANK”
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi
31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə**

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDITORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	4
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-65

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN
MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI**
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

Bu bəyannamə "Premium Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin ("Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı rəhbərliyin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın maliyyə vəziyyətini, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, kapitalda dəyişiklikləri və pul vəsaitlərinin hərəkətini əks etdirən maliyyə hesabatlarının Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun şəkildə hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıda göstərilənlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-yə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı; və
- Yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik, həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 17 may 2024-cü il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Kamil Lətifov

İdarə Heyətinin sədri

17 may 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Mahir Nəcəfov

İdarə Heyətinin sədrinin müavini/
Baş Maliyyə İnzibatçısı

17 may 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Premium Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarları və Mütəşahidə Şurası və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz “Premium Bank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank” adlandırılacaq) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Bankın 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditə Üzrə Auditorların Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məəcəlləsinin” (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Bankdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatlarına görə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrinə, fərqləndiricilik və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Bankı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Bankın maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditına görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmamasına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranı bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-ın tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar mühakimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz, həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yeterli və münasib olan audit sübutları əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətlər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki fırıldaqçılıq, sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Bankın daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlayış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Bankın fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair nəticə çıxarıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sisteminə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında Audit Komitəsinə məlumat veririk.

Baker Tilly Azerbaijan

17 may 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AKTİVLƏR:			
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	6	171,176	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	7	38,588	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	8, 23	450,147	411,779
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	9, 23	9,872	5,632
Qeyri-maddi aktivlər	9	1,665	1,812
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	22	1,926	2,085
Digər aktivlər	10	6,108	7,378
Cəmi aktivlər		679,482	679,949
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	11, 23	78,312	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	12, 23	425,149	460,799
Digər öhdəliklər	13, 23	14,364	11,796
Cəmi öhdəliklər		517,825	515,228
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	14	154,601	154,601
Bölüşdürülməmiş mənfəət		7,056	10,120
Cəmi kapital		161,657	164,721
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		679,482	679,949

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kamil Lətifov
İdarə Heyətinin sədri

17 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədrinin müavini/
Baş Maliyyə İnzibatçısı

17 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-65-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	15, 23	31,695	30,679
Faiz xərcləri	15, 23	(11,148)	(10,574)
Xalis faiz gəliri	15, 23	20,547	20,105
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpaı/(tutulması)	21	2,401	(1,777)
Xalis faiz gəliri		22,948	18,328
Haqq və komissiya gəliri	17	15,175	14,886
Haqq və komissiya xərci	18	(9,353)	(7,171)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlir	16	2,586	3,118
Əməliyyat gəliri		31,356	29,161
Ümumi və inzibati xərclər	20, 23	(18,792)	(18,071)
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	19, 23	(2,655)	(2,240)
Digər gəlir, xalis		23	82
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		9,932	8,932
Mənfəət vergisi xərci	22	(2,876)	(1,990)
İl üzrə xalis mənfəət		7,056	6,942
İl üzrə digər məcmu gəlir		-	-
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		7,056	6,942
Bankın sahiblərinə aid olan, əsas və azaldılmış bir səhm üzrə mənfəət (hər səhm üzrə AZN ilə ifadə olunur)	28	7.03	6.91

İdarə Heyəti tərəfindən

Kamil Lətifov
İdarə Heyətinin sədri

17 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədrinin müavini/
Baş Maliyyə İnzibatçısı

17 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-65-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2022-ci il	154,601	8,068	162,669
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	6,942	6,942
Elan edilmiş dividendlər	-	(4,890)	(4,890)
31 dekabr 2022-ci il	154,601	10,120	164,721
İl üzrə cəmi məcmu gəlir	-	7,056	7,056
Elan edilmiş dividendlər	-	(10,120)	(10,120)
31 dekabr 2023-cü il	154,601	7,056	161,657

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kamil Lətifov

İdarə Heyətinin sədri

17 may 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Mahir Nəcəfov

İdarə Heyətinin sədrinin müavini/
Baş Maliyyə İnzibatçısı

17 may 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-65-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başə çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başə çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİ			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		9,932	8,932
Nağdsız və qeyri-əməliyyat maddələri üzrə düzəlişlər:			
Köhnəlmə və amortizasiya xərci	19	2,655	2,240
Digər banklarla qalıqlar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	7	(176)	(926)
Buraxılmış qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin tutulması/(bərpası)	13	580	(989)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (bərpası)/tutulması	8	(2,805)	3,692
Hesablanmış faiz üzrə xalis dəyişiklik		(593)	97
Xarici valyutanın mübadiləsi üzrə gəlir, xalis		(18)	(32)
Qeyri-maddi aktivlərin silinməsi üzrə zərər		24	-
Əmlak və avadanlığın satışı üzrə gəlir		(8)	(15)
Əməliyyat aktivləri və öhdəliklərində dəyişikliklər:			
ARMB-də məcburi minimal ehtiyat fondu		(27,663)	(22,536)
Maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		(940)	(1,373)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar		203	71,171
ARMB-də məhdudlaşdırılmış qalıqlar		-	(641)
Digər aktivlər		1,843	(2,057)
Müştərilərdən alınmış depozitlər		(35,294)	(67,265)
Digər öhdəliklər		(2,776)	1,880
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə istifadə olunan pul vəsaitləri		(55,036)	(7,822)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(3,406)	(3,228)
Əməliyyat fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(58,442)	(11,050)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİ			
Əmlak və avadanlıqlar üzrə ödənişlər		(374)	(843)
Qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər		(297)	(470)
Əmlak və avadanlıqların satışı üzrə daxilolmalar		21	69
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(650)	(1,244)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİ			
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər üzrə daxilolmalar	11	32,453	36,437
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlərin ödənilməsi	11	(31,896)	(30,856)
İcarə öhdəliyinin əsas hissəsinin ödənilməsi	13	(1,655)	(1,325)
Səhmdarlara ödənilmiş dividendlər		(10,120)	(4,890)
Səhmdarlardan alınmış vəsaitlər		-	200
Maliyyələşdirmə fəaliyyətində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(11,218)	(434)

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başla çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başla çatmış il üzrə
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		78	(4,636)
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişikliyin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(46)	52
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis azalma		(70,278)	(17,312)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin əvvəlində</i>	5	219,702	237,014
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin sonunda</i>	5	<u>149,424</u>	<u>219,702</u>

31 dekabr 2023-cü il tarixində başla çatmış il ərzində Bank tərəfindən ödənilmiş və alınmış faizlər müvafiq olaraq 10,930 min AZN və 30,884 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: müvafiq olaraq 11,070 min AZN və 31,367 min AZN).

İdarə Heyəti tərəfindən:

Kamil Lətifov
İdarə Heyətinin sədri

17 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-65-ci səhifələrdəki qeydlər bu maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

Mahir Nəcəfov
İdarə Heyətinin sədrinin müavini/
Baş Maliyyə İnzibatçısı

17 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

1 GİRİŞ

Hüquqi status və əməliyyatların xarakteri

"Premium Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ("Bank") 6 yanvar 1994-cü il tarixində təsis edilmiş və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı ("ARMB" və ya "Mərkəzi Bank") tərəfindən verilmiş 175 sayılı kommersiya bankı lisenziyasına malikdir. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən tənzimlənir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın qeydiyyatdan keçmiş ünvanı AZ1110, Həsən Əliyev küçəsi 131A, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

Bankın əsas fəaliyyəti hüquqi və fiziki şəxslərə bank kommersiya xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bankın beş filialı və bir xidmət məntəqəsi var. Bank 45 (31 dekabr 2022-ci il: 54) bankomatdan ibarət şəbəkəni idarə edir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın 179 (31 dekabr 2022-ci il: 165 əməkdaş) əməkdaşı vardır.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın buraxılmış səhmlərinə sahib olmuşlar:

	31 dekabr 2023-cü il, %	31 dekabr 2022-ci il, %
"VIP Aviasiya Xidmətləri Şirkəti" MMC	15.22	15.22
Zərifə Həmzəyeva	84.47	84.47
Elvira Əhmədova	0.31	0.31
	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

2 UYGUNLUQ BƏYANATI

Bankın 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühəsibət Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ("MHBS") və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi ("MHBSŞK") tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Bankın fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik, Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq Bankı ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditörlerden müdafiə olunmaq yollarını axtarmaq niyyəti və ya zərurəti olmadan Bankın yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcəyini düşünür. Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında Bankın aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeydə alınır. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Bankın fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesablara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipi üzrə təxminlərə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində məhiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisə və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı ("AZN") ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları müəyyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi istisna olmaqla, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, Bankın hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivləri realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Bank gələcək hadisə üzrə xüsusi şərtlər olmadıqda və həm normal şərtlər altında, həm Bankın və bütün qarşı tərəflərin defoltu, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

3 STANDARTLAR, STANDARTLARIN ŞƏRHİ VƏ MÖVCUD STANDARTLARA DÜZƏLİŞLƏR

2023-cü ildə qüvvədə olan standartlar, standartların şərhə və mövcud standartlara düzəlişlər

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhələri qəbul etmişdir.

17 sayılı MHBS "Sığorta müqavilələri" 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və "Sığorta müqavilələri" adlı 4 sayılı MHBS-ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Mütəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; intiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; mütəssisin bağladığı sığorta müqavilələrinə "Sığorta müqavilələri" adlı 17 sayılı MHBS-i tətbiq etməlidir. Bu standart Banka şamil edilmir.

Uçot Siyasətinin Açıqlanması – 1 sayılı BMUS və 2 sayılı MHBS Metodik Sənədi – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSS 1 sayılı BMUS və "Əhəmiyyətlik haqqında mühakimələrin yürüdülməsi" adlı 2 sayılı MHBS Metodik Sənədə düzəlişlər etmişdir. Bu düzəlişlər müəssisələrə uçot siyasəti haqqında açıqlamalar edərkən əhəmiyyətliklə bağlı mühakimələrin tətbiq edilməsinə kömək edilməsi məqsədilə təlimat və nümunələri təqdim edir. Düzəlişlər müəssisələr üçün "əhəmiyyətli" uçot siyasətləri haqqında məlumatın açıqlanması tələbini onların "əhəmiyyətli" uçot siyasətinin açıqlanması tələbi ilə əvəz etməklə və mühasibat uçotu siyasəti ilə bağlı açıqlamalar barədə qərar qəbul edərkən müəssisələrin uçot siyasəti haqqında daha faydalı məlumatı açıqlamaqda kömək etmək məqsədi daşıyır.

Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi – 8 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSS "uçot təxminləri" anlayışını təqdim edən 8 sayılı BMUS-a düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişlər müəssisələrin uçot siyasətindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu və xətlərin aradan götürülməsini izah edir. Həmçinin, bu düzəlişlər mühasibat uçotu təxminlərini hazırlamaq üçün müəssisələrin ölçmə üsullarından və giriş məlumatlarından necə istifadə etdiyini aydınlaşdırır.

Eyni əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər – 12 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin may ayında Şura 12 sayılı BMUS-a uyğun olaraq müəssisələrdən ilkin tanınma zamanı vergi bazasını artıran və azaldan hərəbər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımağı tələb edir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Düzəlişlər təqdim edilən ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində və ya ondan sonra baş verən əməliyyatlara tətbiq edilməlidir. Bundan əlavə, təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri ilə bağlı bütün gəlirdən çıxılan və vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün təxirə salınmış vergi aktivləri (kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olması şərtlə) və təxirə salınmış vergi öhdəliyi də tanınmalıdır.

Beynəlxalq vergi islahatı - İki mərhələli model qaydaları – 12 sayılı BMUS-a düzəlişlər – 2023-cü ilin may ayında Şura 12 sayılı BMUS-a düzəlişlər tətbiq etmişdir, 12 sayılı BMUS-a əsasən İki mərhələli mənfəət vergiləri ilə əlaqədar təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin tanınması və açıqlanması ilə bağlı məcburi istisnalar tətbiq olunur. Bu düzəlişlərə əsasən 12 sayılı BMUS-a icbari istisnalar tətbiq olunur, belə ki, düzəlişə əsasən müəssisələr İki mərhələli gəlir vergiləri ilə əlaqədar olan təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin tanınması və açıqlanmasından azaddır. Düzəlişlərə əsasən 12 sayılı BMUS İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (İƏİT) tərəfindən təqdim olunan İki mərhələli model qaydalarını icra edən qanunvericilik əsasında yaranan mənfəət vergilərinə şamil olunur. Açıqlanma tələbləri daha sonra qüvvəyə mindiyi halda, müəssisələr istisnaların tətbiqini açıqlamalı və ayrılıqda İki Mərhələli mənfəət vergiləri ilə əlaqədar olan cari vergi xərcləri haqqında ətraflı məlumat verməli və qüvvədə olan və gələcək dövrlər üzrə İki mərhələli mənfəət vergilərinə məruz qalma haqqında məlumatı təqdim etməlidirlər. 31 dekabr 2023-cü il tarixində və ya ondan əvvəl başa çatmış istənilən aralıq dövr istisna olmaqla, keçid müddəaları 1 yanvar 2023-cü il tarixi və ya ondan sonra başlayacaq illik hesabat dövrləri üçün tətbiq oluna bilən xüsusi açıqlama tələbləri ilə dərhal və retrospektiv qaydada tətbiq olunur.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına heç bir əhəmiyyətli təsiri olmamışdır.

Standartlar, şərhlər və hələ qüvvəyə minməmiş və Bank tərəfindən daha əvvəl qəbul edilməmiş mövcud standartlara düzəlişlər

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir.

BMUSS, satış kimi uçota alınması nəzərdə tutulan 15 sayılı MHBS-in tələblərinə cavab verən satış və geri icarə əməliyyatlarını sonradan satıcı-icarədarın necə ölçməsinə aydınlaşdırmaq üçün **"Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi"**ni (16 sayılı MHBS-yə edilən Düzəlişlər) düzəlişlərlə birgə dərc etmişdir. **Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi (16 sayılı MHBS-yə edilən Düzəlişlər)** satıcı-icarədardan istifadə hüququnu özündə saxlayan hər hansı gəlir və ya zərər məbləğini tanımaq üçün geri icarədən irəli gələn icarə öhdəliyini sonradan ölçməsinə tələb edir. Yeni tələblər satıcı-icarədarı icarənin qismən və ya tam xitam verilməsi ilə bağlı hər hansı gəlir və ya zərəri mənfəət və ya zərərde tanınmasını qadağa etmir. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir.

1 sayılı BMUS-a düzəlişlər: Öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsi - 2020-ci ilin yanvar və 2022-ci ilin oktyabr aylarında BMUSS öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsinə dair tələbləri müəyyən etmək üçün 1 sayılı BMUS-un 69-76-cı bəndlərinə düzəlişlər dərc etmişdir. Düzəlişlər aşağıdakı məsələlər üzrə məlumat təqdim edir:

- Ödənişin təxirə salınması hüququ dedikdə nəzərdə tutulan müddəalar;
- Hesabat dövrünün sonunda təxirəsalma hüququ mövcud olmalıdır;
- Müəssisənin təxirəsalma hüququndan istifadə etmə ehtimalı təsnifatı heç bir təsir göstərmir;
- Yalnız konvertasiya edilə bilən öhdəliyə daxil edilmiş törəmə alətin özü kapital aləti olduqda, öhdəliyin şərtləri onun təsnifatına təsir etmir.

Əlavə olaraq, kredit sazişindən yaranan öhdəlik uzunmüddətli olaraq təsnif olunduqda və müəssisənin ödənişi təxirə salmaq hüququ on iki ay ərzində gələcək müqavilələrə riayət olunmasından asılı olduqda, açıqlama tələb edilməsi üçün tələb irəli sürülür.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və retrospektiv qaydada tətbiq olunur.

2023-cü ilin may ayında BMUSŞ "Təchizatçının maliyyələşdirilməsi üzrə razılaşmalar"ı dərc etmişdir (7 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-yə edilmiş düzəliş) – Bu düzəlişlər təchizatçının maliyyə razılaşmalarının şəffaflığının artırılması və onların müəssisənin öhdəliklərinə, pul vəsaitlərinin hərəkətinə və likvidlik riskinə məruz qalmasına təsiri barəsində açıqlamalar tələb edir. Açıqlama tələbləri, bəzi şirkətlərin təchizat üzrə maliyyə razılaşmalarının kifayət qədər nəzərə çarpmamasının səhmdarların təhlilinə maneə törətməsi üzrə səhmdarların narahatlığına BMUSŞ-nin verdiyi cavabdır. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün, birinci il keçid dövrü ilə əlaqədar güzəştlər olmaqla qüvvəyə minir.

2023-cü ilin avqust ayında BMUSŞ valyutanın digər bir valyutaya konvertasiya olunması və valyuta konvertasiya oluna bilmədikdə cəmiyyətin spot məzənnəni qiymətləndirmə qaydası haqqında açıqlama vermək üçün "Xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərin təsiri" adlı 21 sayılı BMUS-a düzəliş dərc etmişdir. Müəssisə xüsusi bir məqsədlə qiymətləndirmə tarixində digər bir valyutaya konvertasiya oluna bilməyən xarici valyutada köçürmə və ya əməliyyat həyata keçirərsə, düzəlişlərin təsirinə məruz qala bilər. Normal inzibati təxirəsalma ilə başqa bir valyuta əldə etmək imkanı olarsa, valyutanın mübadiləsi mümkündür və əməliyyat icra oluna bilən hüquq və öhdəliklər yaradan bazar və ya mübadilə mexanizmi vasitəsilə həyata keçirilir. Düzəlişlər, erkən tətbiqetmə seçimi mövcud olmaqla, 1 yanvar 2025-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 aprel 2024-cü il tarixində BMUSŞ müəssisələrin fəaliyyəti haqqında hesabatın müqayisəliliyi və şəffaflığı ilə bağlı investorların suallarına cavab olaraq - "Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı və Açıqlanması" adlı 18 sayılı MHBS yeni standartını dərc etmişdir. 18 sayılı MHBS-də təqdim olunan yeni tələblər bənzər müəssisələrin maliyyə fəaliyyətinin, xüsusilə də "əməliyyat mənfəət və ya zərəri" ilə bağlı məsələlərin müqayisəli məlumatlarını əldə etməyə yardım edəcək. 18 sayılı MHBS-ə daxil edilən əsas yeni müddəalar aşağıdakı məsələləri əhatə edir:

- Mənfəət və ya zərər hesabatının strukturu;
- Müəssisənin maliyyə hesabatlarından kənar məruzə olunan müəyyən mənfəət və ya zərər ilə bağlı maliyyə hesabatlarında tələb olunan açıqlamalar (rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilən fəaliyyət tədbirləri); və
- Ümumilikdə əsas maliyyə hesabatları və qeydlərinə tətbiq olunan cəmləşdirmə və bölünmə üzrə gücləndirilmiş prinsiplər.

18 sayılı MHBS 1 sayılı BMUS-u əvəz edəcək; 1 sayılı BMUS üzrə bir sıra mövcud prinsiplər məhdud sayda dəyişikliklər ilə saxlanmışdır. 18 sayılı MHBS maliyyə hesabatlarında qeyd olunan maddələrin tanınması və ya ölçülməsinə təsir göstərməyəcək, lakin bu standart müəssisənin "əməliyyat mənfəəti və ya zərər" hesabatlarında dəyişikliyə səbəb ola bilər.

18 sayılı MHBS 1 yanvar 2027-ci il tarixində başlayan və həmin tarixdən sonrakı hesabat dövrlərinə və həmçinin müqayisəli məlumatlara tətbiq olunur.

2024-cü ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən 19 sayılı "İctimai Maliyyə Hesabatlılığı olmayan Törəmə Müəssisələr: Məlumatların Açıqlanması" adlı yeni standartı dərc edilmişdir, bu standart əsasən törəmə müəssisə maliyyə hesabatlarına MHBS üzrə Uçot Standartlarını tətbiq edərkən maliyyə məlumatlarına dair qısaldılmış açıqlamalar təqdim edə bilər. 19 sayılı MHBS törəmə müəssisələrin seçimi əsasında tətbiq edilir və bu standartı tətbiq etməyi seçən törəmə müəssisələr üçün məlumatların açıqlanması tələblərini müəyyən edir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Müəssisəyə yalnız aşağıdakı hallarda 19 sayılı MHBS-nin tətbiqinə icazə verilir:

- törəmə müəssisə olmalı;
- ictimai hesabatlılığı olmamalıdır; və
- onun birbaşa və ya hər hansı vasitəçi ana müəssisəsi MHBS Uçot Standartlarına uyğun olan konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarını hazırlamalıdır.

Yeni standart 1 yanvar 2027-ci il tarixinə və ya ondan sonrakı hesabat dövrlərinə şamil olunur, erkən tətbiqinə icazə verilir.

"Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları" adlı 10 sayılı MHBS və "Səhmdar və onun asılı və ya birgə müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi" adlı 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): 10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər səhmdar, onun asılı və ya birgə müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə halları özlündə əks etdirir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə uçota alınmış, asılı və ya birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında, əlaqəsi olmayan səhmdarların həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payları çərçivəsində tanınmasını göstərir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodundan istifadə etməklə asılı və ya birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyaların ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan səhmdarların yeni asılı və ya birgə müəssisədə olan payları çərçivəsində, ana müəssisənin mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi BMUSŞ tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına hər hansı əhəmiyyətli təsir göstərməsi gözlənilmir.

4 ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTLƏRİNİN XÜLASƏSİ

Hazırlığın əsasları

Bu maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında tətbiq edilən mühasibat uçotu prinsipləri, əgər varsa, yeni qəbul edilmiş standartların təsiri istisna olmaqla, 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatlarında tətbiq edilən uçot siyasətinə uyğun gəlir.

Maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun hazırlanması rəhbərlikdən mühasibat uçotunun prinsiplərinin tətbiqinə, bəyan edilmiş aktivlər, öhdəliklər, gəlir və xərc məbləğlərinə təsir edə biləcək mühakimələr yürütməyi, hesablamalar aparmağı, fərziyyələr irəli sürməyi tələb edir. Faktiki nəticələr mühakimələrdən fərqli ola bilər. Hesablamalar və onların əsasını təşkil edən fərziyyələr davamlı olaraq təkrar nəzərdən keçirilir. Mühasibat hesablamalarına düzəlişlər hesablamaların nəzərdən keçirildiyi dövr və təsir altında qala biləcək gələcək dövrlər üçün qəbul edilir. Mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində əhəmiyyətli qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarları və maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlər üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliyi və kritik idarəetmə qərarlarındakı dəyişikliklər barədə məlumat 4 sayılı Qeyddə təsvir edilmişdir.

Xarici valyutanın çevrilməsi

Funksional və təqdimat valyutası

Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Manatında (AZN) təqdim olunur, bu da Bankın funksional valyutasıdır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Xarici valyuta əməliyyatları və qalıqlar

Xarici valyuta əməliyyatları, əməliyyat tarixlərində mövcud olan valyuta məzənnələri (spot məzənnəsi) istifadə edilərək funksional valyutaya çevrilir. Bu cür əməliyyatların ödənilməsindən yaranan və il sonu valyuta məzənnələrində pul vəsaitlərinin yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan xarici valyuta mənfəət və zərərləri məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Tarixi dəyərində ölçülən qeyri-monetar maddələr əməliyyatlar tarixində valyuta məzənnələrindən istifadə edilməklə (çevrilməklə) çevrilir. Ədalətli dəyərle ölçülmüş qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin təyin edildiyi tarixdə valyuta məzənnələri ilə çevrilir.

Xarici valyutalarda göstərilən maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin çevrilməsi məqsədilə aşağıdakı il sonu valyuta məzənnələri istifadə edilmişdir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	1.7000	1.7000
AZN/1 Avro	1.8766	1.8114
AZN/1 Böyük Britaniya funt sterlinqi	2.1643	2.0477
AZN/1 Rusiya rublu	0.0188	0.0230

Maliyyə alətləri

Tanınma, ilkin qiymətləndirmə və uçotdan silmə

Maliyyə hesabatında maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Bankın maliyyə alətinin müqavilə müddəaları üzrə tərəfə çevrildiyi halda tanınır və ilkin olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat xərcləri ilə ölçülür. Maliyyə aktivlərinin müntəzəm alqı-satqısı, ticarət tarixində – Bankın aktiv aldığı və ya satdığı tarixdə tanınır.

Maliyyə aktivləri maliyyə aktivləri ilə bağlı pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqlarının müddəti bitdikdə və ya maliyyə aktivləri və bütün əhəmiyyətli risklər və faydalar ötürüldükdə uçotdan silinir.

Maliyyə öhdəliyi ödənilmədiyi, dayandırıldığı, ləğv edildiyi ya da müddəti bitdiyi halda uçotdan silinir.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri sonradan aşağıda təsvir edildiyi kimi ölçülür.

Təsnifat və qiymətləndirmə

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivləri amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərde (“DMGVƏD”) ölçülmüş dəyərde və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərde (“MZVƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivləri aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Borc aləti aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- maliyyə aktivinin müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Bank ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülmüş kimi təsnif edilir.

Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı Bank amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçuş uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Bank maliyyə aktivinin portfel səviyyəsində saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün şəkildə əks etdirir.

Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, xüsusilə rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəricilərinin hansı tərzdə qiymətləndirilməsi və Bankın rəhbərliyinə çatdırılması;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin hansı tərzdə idarə olunması;
- biznesin menecerlərinin hansı tərzdə mükafatlandırılması – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır mı; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, Bankın maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün "əsas məbləğ" dedikdə, ilkin tanıma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. "Faiz" dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Bank alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alır. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edir. Qiymətləndirmə zamanı Bank aşağıdakıları nəzərə alır:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- bankın iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər, məs. repressiz aktivlər; və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məsələn faiz dərəcələrinin müəmmadi olaraq yenilənməsi.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifatı

Maliyyə aktivləri Bankın maliyyə aktivlərini idarə etməsi üzrə biznes modelini dəyişməsindən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra yenidən təsnif edilmir.

Maliyyə öhdəliklərinin təsnifatı və sonrakı ölçülməsi

Bankın maliyyə öhdəliklərinə bankların və maliyyə qurumlarının kreditləri və depozitləri, müştərilərin depozitləri və digər öhdəliklər daxildir. Sonradan maliyyə öhdəlikləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlerinin ehtimal əsasında ölçülən qiymətləndirilməsidir. O aşağıdakı şəkildə ölçülür:

- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri: bütün gözlənilən əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri (yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli olan pul axınları ilə Bankın əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq);
- hesabat tarixində kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri: ümumi balans dəyəri ilə ehtimal olunan gələcək pul axınlarının cari dəyəri arasındakı fərq;
- istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri: öhdəlik istifadə edildikdə müqavilə üzrə Banka ödənilməli pul vəsaitləri ilə Bankın almağı gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqin cari dəyəri.

Yenidən qurulan maliyyə aktivləri

Borcalanm maliyyə çətinlikləri səbəbindən bir maliyyə aktivinin şərtləri yenidən müzakirə olunduqda və ya dəyişdirildikdə və ya mövcud maliyyə aktivini yenisi ilə əvəz olunduqda, maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması və yaxud EOKZ-nin qiymətləndirilməsi aşağıdakı şərtlər altında baş verir:

- gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına gətirməyəcəkdirsə, dəyişilmiş maliyyə aktivindən yaranan gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud olan aktivin pul vəsait çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir.
- əgər gözlənilən yenidənqurma mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olarsa, yeni aktivin gözlənilən ədalətli dəyəri onun tanınması dayandırıldığı tarixdə mövcud maliyyə aktivindən son nağd pul axını kimi qəbul edilir. Bu məbləğ, mövcud maliyyə aktivini üzrə pul çatışmazlığının hesablanmasına daxil edilir. Nağd pul çatışmazlığı mövcud maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə gözlənilən tanınma tarixindən hesabat tarixinə endirilir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri

Hər bir hesabat tarixində Bank amortizasiya edilmiş dəyər də hesablanmış maliyyə aktivlərinin və DMGVƏD ilə hesablanmış borc maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir. Maliyyə aktivləri üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivləri "kredit üzrə dəyərsizləşmiş" sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinə sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- borcalan və ya emitentin mühüm maliyyə çətinliyi yaşaması;
- müqavilə şərtinin pozulması, məsələn, defolt və ya gecikdirmə;
- Bank tərəfindən Bankın dəyişməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilatı strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazarın olmaması.

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (SƏKD)

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (SƏKD) ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. SƏKD aktivləri ilkin tanınmada ədalətli dəyər də qeydə alınır və faiz gəliri sonradan krediti nəzərə almaqla düzəliş edilmiş EFD əsasında tanınır. Ömürlük EOKZ-lər yalnız EOKZ-də sonrakı bir dəyişiklik olduğu dərəcədə tanınır və ya buraxılır.

Dövr edən məhsullar

Bankın məhsul təklifi Bankın qısa müddətdə ləğv etmək və/və ya azaltmaq hüququna malik olduğu bir sıra korporativ və pərakəndə overdraft və kredit kartı məhsullarını əhatə edir. Bank kredit zərərinə məruz qalmaq müqavilə bildiriş müddəti ilə məhdudlaşdırmır, lakin əvəzində EOKZ-ni müştərilərin davranışlarına dair Bankın gözləntilərini, onun defolt ehtimalını və azalma və ya kreditlərin ləğv edilməsini ehtiva edən Bankın gələcək risklərin azaldılması prosedurlarını əks etdirən bir müddət ərzində hesablayır. Keçmiş təcrübəyə və Bankın gözləntilərinə əsasən, bu məhsullar üçün Bankın EOKZ-lərini hesabladığı müddət, Bankın kredit riskinə məruz qaldığı və idarəetmə əməliyyatları ilə kredit zərərlərinin azaldılmadığı müddətə əsasən hesablanır.

Silinmələr

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə uçota alınan aktivlər və MZVƏD-də borc qiymətli kağızları real bərpa ehtimalı olmadıqda (qismən və ya tam) silinirlər. Bu, ümumiyyətlə, Bankın müştərilərdən bərpa üçün bütün qanuni və düzəliş söylərinin tükəndiyi vəziyyətdir. Bununla birlikdə, silinmiş maliyyə aktivləri, borcun geri qaytarılması üçün Bankın prosedurlarına uyğun olaraq icra fəaliyyətinə məruz qala bilər.

Dəyərsizləşmə zərərinin geri qaytarılması

Bir sonrakı dövrdə dəyərsizləşmə zərərinin məbləği azalarsa və azalma dəyərsizləşmə qeydə alındıqdan sonra baş verən bir hadisə ilə obyektiv şəkildə əlaqələndirilə bilərsə, artıq məbləğ müvafiq olaraq kredit üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatı hesabını azaldaraq geri yazılır. Geri qaytarılma konsolidasiya edilmiş məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Maliyyə qarantiyaları və kredit öhdəlikləri

Maliyyə qarantiyaları, müəyyən bir borcunun borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəməməsi səbəbindən Banka sahiblərinə verdikləri zərərin əvəzini ödəmək üçün müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Maliyyə qarantiyası öhdəliyi müqavilə üzrə ödəmə ehtimalı olduqda amortizasiya olunmuş dəyər də əks etdirilir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

"Kredit öhdəlikləri", müəyyən şərtlər altında kredit vermək üçün qətiyyən geri dönməz öhdəliklərdir. Kredit vermək üçün verilmiş maliyyə qətiyyətləri və ya geri alınmayan öhdəliklər əvvəlcə ədalətli dəyərle ölçülür və onların ilkin ədalətli dəyəri təminat və ya öhdəlik üzrə amortizasiya edilir.

Sonradan, bu amortizasiya edilmiş məbləğdən və zərər ehtiyatının məbləğindən ən yüksəyi olaraq qiymətləndirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar Bank tərəfindən müştərilərdən kredit almaq üçün avans şəklində nağd pul verildiyi zaman qeydə alınır. Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikasına əsasən Bank müştərilərə verilmiş kreditləri amortizasiya olunmuş dəyərdə təsnifləşdirir. Onlar əvvəlcə ədalətli dəyər və artan birbaşa əməliyyat xərcləri ilə ölçülür və sonradan effektiv faiz metodu istifadə olunmaqla amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə qiymətləndirilir.

Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar perspektiv EOKZ modelləri əsasında müəyyən edilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, məlum olan pul məbləğlərinə asanlıqla çevrilə bilən və dəyər dəyişikliyinə əhəmiyyətsiz bir riskə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri nağd pul vəsaitlərini və Mərkəzi Bank ilə qalıqları və əldə edildikləri tarixdən etibarən üç ay və ya daha az ilkin ödəmə müddəti olan digər banklardakı qalıqları özündə ehtiva edir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyərdə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilir.

Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər

Əmlak və avadanlıqlar ilk növbədə, Bankın rəhbərliyi tərəfindən nəzərdə tutulmuş qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün zəruri olan yeri və vəziyyəti aktivləşdirməklə birbaşa əlaqəli olan xərclər daxil olmaqla, alınma dəyəri ilə tanınır. Bu aktivlər sonradan xərc modelindən istifadə etməklə ölçülür və bina istisna olmaqla, sonrakı köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyəri ilə göstərilir.

Amortizasiya, əmlak və avadanlıqların təxmini qalıq dəyəri çıxılmaqla dəyəri yazmaq üçün müvafiq icarə öhdəlikləri dövründə düz xətt metodu ilə tanınan istifadə hüququ olan aktivlər istisna olmaqla, azaltma balans metodu ilə tanınır. Təxmin edilən faydalı ömür aşağıdakı kimidir:

Mebel və avadanlıq	5 il
Kompüterlər	4 il
Nəqliyyat vasitələri	4 il
Digər aktivlər	5 il
İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	əsas icarə müddəti ərzində
İstifadə hüququ olan aktivlər	əsas icarə müddəti ərzində

Maddi qalıq dəyərinin təxminləri və faydalı istifadə müddətinin təxminləri aktivin yenidən qiymətləndirilib-qiymətləndirilməməsindən asılı olmayaraq, tələb olunduqda, lakin ən azı ildə bir dəfə yenilənir.

Əmlak və avadanlıqların silinməsi üzrə yaranan gəlir və ya zərərlər xaric olma gəlirləri ilə aktivlərin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və "digər gəlirlər" daxilində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

İstifadə hüququ olan aktivlər

Bank istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. İstifadə hüququ olan aktivlər dəyərinə tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüququ olan aktivlər ən qısa icarə müddəti ərzində düz xətt əsasında amortizasiya olunur.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Banka keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ olan aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi

İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi müvafiq icarəyə götürülmüş aktivin istifadə müddəti ərzində amortizasiya edilir. Təmir və yeniləmə ilə bağlı xərclər yarandıqda hesablanır və kapitallaşma üçün uyğun olmadığı halda əməliyyat xərclərinə daxil edilir.

Müsadirə edilmiş girovlar

Müsadirə edilmiş girovlar Bankın vaxtı keçmiş kreditlərinin ödənilməsi zamanı əldə etdiyi qeyri-maliyyə aktivlərini əks etdirir. Bu aktivlər əvvəlcə satış xərcləri çıxılmaqla əvvəlki qalıq dəyərindən və ya ədalətli dəyərdən daha aşağısı ilə tanınır və digər aktivlərə daxil edilir. Bu aktivlər sonradan bu kateqoriya üçün mühasibat siyasətinə uyğun olaraq ölçülür və uçota alınır.

Qeyri-maddi aktivlər

Qeyri-maddi aktivlər əməliyyatlarda istifadə olunan proqram təminatıdır. Bu aktivlər sonlu hesab edildiyi üçün kapitallaşdırılmış xərclərin təxmin edilən faydalı istifadə müddəti ərzində azaldılmış balans metodu ilə amortizasiya edildiyi maya dəyəri modelindən istifadə olunmaqla uçota alınır. Qalıq dəyərlər və faydalı istifadə müddəti hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, onlar dəyərsizləşmə sınaqlarına məruz qalırlar. Proqramın istifadə müddəti 10 ildir.

Kompüter proqram təminatının saxlanması ilə əlaqəli məsrəflər, yəni düzəlişlər və digər kiçik yeniləmələr və onların quraşdırılması ilə bağlı xərclər, çəkildiyi kimi xərclənir.

Qeyri-maddi aktivin xaric edilməsindən yaranan mənfəət və ya zərər, gəlirlə aktivin balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və zərər də "digər gəlirlər" in daxilində tanınır.

Qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Dəyərsizləşmənin qiymətləndirilməsi məqsədilə aktivlər əsasən müstəqil pul vəsaitlərinin daxilolmaları (pul vəsaitlərini yaradan vahidlər) olan ən aşağı səviyyədə qruplaşdırılır. Nəticədə, bəzi aktivlər dəyərsizləşmə üçün ayrı-ayrılıqda sınaqdan keçirilir, bəziləri isə pul vəsaitlərini yaradan vahidlər səviyyəsində sınaqdan keçirilir.

Hadisələr və ya dəyişikliklər, balans dəyərinin bərpa edilə bilməyəcəyini göstərdikdə, bütün fərdi aktivlər və ya pul vəsaitlərini yaradan vahid dəyərsizləşmələr üçün sınaqdan keçirilir.

Dəyərsizləşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin balans dəyərinin bərpa oluna bilən dəyərini aşdığı məbləğdə tanınır, bu da ədalətli dəyərdən satış xərclərini çıxıldıqda qalan dəyərlə istifadə dəyərinin daha yüksəyinə bərabərdir. İstifadə dəyərini müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahiddən gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Daha sonra bütün aktivlərin əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə zərərinin artıq olmaya biləcəyi göstəricilərinə yenidən baxılır. Pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən məbləği onun balans dəyərindən artıq olduqda dəyərdən düşmə zərəri geri qaytarılır.

Digər aktivlər

Digər aktivlər ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərle ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər kontragent banklar tərəfindən nağd pul və ya digər aktivlərin Banka köçürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-derivativ öhdəlik amortizasiya olunmuş maya dəyərində qeydə alınır. Bank öz borcunu geri alırsa, öhdəlik maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan silinir və öhdəliyin balans dəyəri ilə ödənilmiş kompensasiya arasındakı fərq borcun ödənilməsi üzrə mənfəət və ya zərərə daxil edilir.

Müştərilərdən alınmış depozitlər

Müştərilərdən alınmış depozitlər fiziki şəxslər, dövlət və ya korporativ müştərilər qarşısında qeyri-derivativ öhdəliklərdir və amortizasiya olunmuş dəyərle qeydə alınır.

İcarələr

Müqavilə bağlanarkən Bank müqavilənin icarə olduğunu və ya icarə elementlərini özündə ehtiva etdiyini qiymətləndirir. Bu hal müqavilənin müəyyən bir ödəniş müqabilində müəyyən edilmiş aktivin təyin edilmiş bir müddət ərzində istifadəsinə nəzarət etmək hüququnun əldə edilməsi zamanı baş verir.

Bank icarəçi qismində

Bank qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Bank icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas istifadə hüququ olan aktivlər təmin edən istifadə hüquqlarını aktiv olaraq tanıyır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Bank icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər qərantiyası ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Bankın ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyini təqdirdə) tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Bank icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsi istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin balans dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsiəndəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Digər öhdəliklər

Digər öhdəliklər əvvəllər ədalətli dəyərle ölçülür və sonradan effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülür.

Səhmdar kapitalı

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin və səhm opsiyonların buraxılmasına bilavasitə aid edilə bilən xərclər vergiqoyma baxımından heç bir nəticə olmadan kapitaldan tutulma kimi uçota alınır.

Bankın dividendləri elan edib ödəmək imkanı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

Ehtiyatlar və şərti öhdəliklər

Ehtiyatlar keçmiş bir hadisə nəticəsində mövcud öhdəliklərin, ehtimal ki, Bankdan iqtisadi mənbələrin çıxmasına səbəb olacağı və məbləğlərin etibarlı şəkildə qiymətləndirilə biləcəyi zaman tanınır. Dəyişmənin vaxtı və ya məbləği hələ də qeyri-müəyyən ola bilər. Mövcud öhdəlik, keçmiş hadisələr nəticəsində yaranan hüquqi və ya konstruktiv öhdəliklərin mövcudluğundan yaranır.

Qarantıya tələbləri və digər balansdan kənar öhdəliklər üzrə öhdəliklər öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün əsaslandırılmış və məqbul bir əminlik olduqda tanınır. Ehtimal olunan qalıqlar müştəri hesablarının debetləşməsi ilə tanınır. Mənfəət və zərər hesabında ödəniş ehtimal olunan bərpalar çıxılmaqla göstərilir. Gələcək əməliyyat zərərləri üçün ehtiyatlar tanınmır.

Ehtiyat pulun vaxt dəyərinin əhəmiyyətli olduğu hallarda onların indiki dəyərlərinə endirilir.

Bütün ehtiyatlar hər bir hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və ən yaxşı qiymətləndirməni əks etdirmək üçün düzəldilir.

Mövcud öhdəliklər nəticəsində iqtisadi mənbələrin mümkün axınının qeyri-mümkün və ya uzaq hesab edildiyi hallarda, müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmədiyi təqdirdə, heç bir öhdəlik tanınmır.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, dövlət pensiya sistemi işəgötürən tərəfindən cari ödənişlərin işçilərə cari ümumi ödənişlərdə faizlə hesablanması təmin edir. Bu xərc müvafiq əmək haqqının alındığı dövrə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən həyata keçirilir. Bank Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan təqaüd müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Faiz gəliri və xərcinin tanınması

Faiz gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsi üsulundan istifadə olunmaqla mənfəət və zərərdə tanınır. "Effektiv faiz dərəcəsi" maliyyə alətinin gözlənilən istifadə müddəti boyu gələcək pul ödənişləri və alışırları dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərindəki; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya edilmiş dəyərindəki diskontlaşdırılan dərəcədir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri istisna olmaqla, digər maliyyə alətləri üçün effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən Bank gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, lakin kredit zərərərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kredit üzrə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərərini daxil olmaqla gələcək pul vəsaitlərindən istifadə edilməklə hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanması effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və ödənilmiş və ya alınmış haqlar və ya bəndlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya verilməsinə bilavasitə tətbiq edilə bilən məxsusi xərclər daxildir.

Haqq və komissiyalar

Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyi üzrə effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir.

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin ayrılmaz tərkib hissəsi sayılan digər haqlar müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə maliyyə alətinin proqnozlaşdırılan müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Mühasibat xidməti haqları, investisiya idarəçiliyi haqları, satış komissiyası, yerləşdirmə haqları, sindikasiya haqları daxil olmaqla, digər haqq və komissiya gəlirləri müvafiq xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düz xətt metodu əsasında tanınır.

Bankın maliyyə hesabatlarında tanınan maliyyə aləti ilə nəticələnən müştəri ilə müqavilə qismən 9 sayılı MHBS, qismən də 15 sayılı MHBS çərçivəsində ola bilər. Belə olduğu təqdirdə, Bank müqavilənin 9 sayılı MHBS-yə aid olan hissəsini ayırmaq və ölçmək üçün əvvəlcə 9 sayılı MHBS-ni, daha sonra qalan hissəyə 15 sayılı MHBS-ni tətbiq edir.

Növbəti cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə öhdəliklərin yerinə yetirilmə məhiyyəti və zamanlaması, habelə əhəmiyyətli ödəniş şərtləri və müvafiq gəlir tanınma siyasətləri haqqında məlumat təqdim olunmuşdur.

Xidmətin növü:	İcra öhdəliklərinin yerinə yetirilmə məhiyyəti və zamanlaması, o cümlədən əhəmiyyətli ödəniş şərtləri	15 sayılı MHBS-yə əsasən gəlirin tanınması
Pərakəndə və korporativ bank xidmətləri	Bank pərakəndə və korporativ müştərilərə bank xidmətləri göstərir, valyuta, nağd pul əməliyyatları, hesablaşmalar və kredit kartı əməliyyatları həyata keçirir.	Əməliyyatlarla bağlı gəlir əməliyyatın həyata keçirildiyi zaman tanınır.
	Qarşılıqlı mübadilə, valyuta əməliyyatları ilə bağlı əməliyyat haqları əməliyyat həyata keçiriləndə müştəri hesabından çıxılır.	
	Bank verdiyi qarantıya məktublarına görə müştərilərdən komissiya haqqı alır.	Müştəri müəssisə fəaliyyət göstərən zaman onun fəaliyyətini eyni zamanda həm qəbul edib, həm də istehlak etdiyi üçün Bank gəliri müəyyən zaman ərzində tanınır.

Digər haqq və komissiya xərcləri, əsasən, qəbul edilən xidmət xərcləri kimi göstərilmiş əməliyyat və xidmət haqlarına aid edilir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri xidmətdən istifadə etdikdə və ya onların yaranma tarixində mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Vergi qanunvericiliyi

Mənfəət vergisi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi, maliyyə hesabatlarındakı aktivlər və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergi tutulan mənfəətin hesablanmasında istifadə olunan müvafiq vergi əsasları arasındakı fərqlərə görə ödənilməsi və ya bərpa ediləcəyi gözlənilən vergidir və öhdəlik metodu ilə uçota alınır. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri ümumiyyətlə bütün vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və təxirə salınmış vergi aktivləri, çıxıla bilən müvəqqəti fərqlərdən istifadə edilə bilən vergi mənfəətinin əldə olunma ehtimalı olduğu dərəcədə tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda, belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və aktivin tam və ya bir hissəsinin bərpa olunmasına imkan vermək üçün kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olacağı ehtimalı artıq olmadığı dərəcədə azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsindən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri xalis balans hesabatında açıqlanır və aşağıdakı hallarda xalis maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir:

- Bank cari mənfəət vergisi aktivlərini cari mənfəət vergisi öhdəlikləri ilə əvəzləşdirmək hüququna malikdir; və
- Təxirə salınmış vergi aktivləri və təxirə salınmış vergi öhdəlikləri eyni vergi orqanı tərəfindən eyni vergiyə cəlb olunan müəssisə üzrə vergi mənbəyinə aiddir.

Azərbaycan Respublikasında da Bankın fəaliyyəti ilə bağlı qiymətləndirilmiş digər vergilər vardır. Bu vergilər məcmu gəlir haqqında hesabatda əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi daxil edilir.

Səhm üzrə mənfəət

Səhm üzrə mənfəət Bankın sahiblərinə aid olan mənfəət və ya zərərin hesabat ilində iştirak payının ağırlıqlı orta sayına bölünməsi ilə müəyyən edilir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində mühüm idarəetmə mülahizələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərliyin maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin hesablanmış məbləğinə və dəyərsizləşmə və ədalətli dəyərlərə aid olan müavinətlərə təsir edən müəyyən mülahizələr, təxminlər və fərziyyələr verməsini tələb edir. Xüsusilə, müştərilərə dəyərsizləşmiş kreditlər üçün tələb olunan ehtiyatların səviyyəsini müəyyən edərkən və gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin vaxtı və məbləğinin təxmin edilməsində rəhbərliyin əhəmiyyətli mülahizəsi tələb olunur. Təxminlər və mülahizələr davamlı olaraq qiymətləndirilir və məqbul hesab edilən gələcək hadisələrin gözləntiləri də daxil olmaqla, tarixi təcrübəyə və digər amillərə əsaslanır. Təxminlər və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr üzrə düzəlişlər prospektiv şəkildə tanınır.

Aşağıdakılar, Bankın mühasibat siyasətinin tətbiq edilməsində maliyyə hesabatları üzərində ən əhəmiyyətli təsiri olan mühüm idarəetmə mülahizələridir. Kritik qiymətləndirmə qeyri-müəyyənlikləri 4 sayılı Qeyddə təsvir edilmişdir.

Maliyyə alətləri ilə bağlı mülahizələr və təxminlər

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış dövr üzrə maliyyə hesabatlarında tanınmış məbləğə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühasibat uçotu prinsipləri ilə bağlı mülahizələr aşağıdakılardır:

- Maliyyə aktivlərinin təsnifatı: aktivlərin saxlandığı biznes modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivlərinin müqavilə şərtlərinin yalnız əsas borc və ödənilməmiş əsas məbləğin faizləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi.
- Ehtimal olunan kredit zərərinin hesablanması (EOKZ): 31 dekabr 2023-cü il və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə EOKZ-də əhəmiyyətli təsir göstərən fərziyyələrə və qiymətləndirmə qeyri-müəyyənliklərinə edilən dəyişikliklər “Maliyyə alətləri” adlı 9 sayılı MHBS-nin qəbul edilməsi nəticəsində yaranan dəyişikliklərə aiddir. Təsir əsasən 9 sayılı MHBS metodologiyası əsasında EOKZ hesablanması üçün istifadə edilən məlumat, fərziyyə və üsullarla idarə olunur.

EOKZ-nin hesablamasında istifadə edilən məlumat, fərziyyə və üsullar – 9 sayılı MHBS Metodologiyası

Təsirin qiymətləndirilməsini müəyyən edərkən, Bank tərəfindən nəzərdən keçirildiyi kimi, ən əhəmiyyətli təsiri olan və yüksək səviyyəli qərar tələb edən 9 sayılı MHBS-də əsas anlayışlar aşağıdakılardır:

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının qiymətləndirilməsi:

Kredit riskinin əhəmiyyətli artımının nisbi əsasda qiymətləndirilməsi aparılır. Bir maliyyə aktivini üzrə kredit riskinin yaranma vaxtından bəri əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirmək üçün Bank, hesabat tarixində maliyyə aktivinin gözlənilən istifadə müddəti ərzində baş verən borc riski ilə əlaqədar əsas risk göstəricilərindən istifadə edərək, yaranma zamanı müvafiq borc riski ilə müqayisə edir. Əsas risk göstəriciləri Bankın mövcud risk idarəetmə proseslərində istifadə olunur.

Kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi aşağıda göstərilən amillər əsasında hər bir fərdi riskə məruz qalma üçün ən azı rübdə bir dəfə aparılır. Aşağıdakı faktorlardan hər hansı biri kredit riskində əhəmiyyətli artımın meydana gəldiyini ifadə edərsə, alət 1-ci Mərhələdən 2-ci Mərhələyə köçürülür:

1. Bank ilkin tanınma ilə müqayisədə kredit riskində əhəmiyyətli artımlar üçün limit qoymuşdur.
2. Əhəmiyyətli dərəcədə artmış mövqeləri yaxşılaşdırmaq üçün mərhələlərin nəticələrini qiymətləndirmək və zərurət yaranıqda düzəlişlər etmək üçün əlavə keyfiyyət üzrə yoxlamalar aparılmışdır.
3. 9 sayılı MHBS-də 30 gün ərzində vaxtı keçmiş alətlərin kredit riskinin ciddi şəkildə artdığı barədə tənzibədiçi ehtimallar vardır.

2-ci Mərhələ ilə 3-cü Mərhələ arasındakı hərəkətlər, maliyyə aktivlərinin hesabat tarixinə kredit üzrə dəyərsizləşib-dəyərsizləşməməsinə əsaslanır.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Makroiqtisadi Amillər, Gələcəkyönlümlü İnformasiyalar (FLI) və Müxtəlif Ssenarilər

Hər bir mərhələ üçün ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsi və kredit riskində əhəmiyyətli artımların qiymətləndirilməsi keçmiş hadisələr və mövcud şəraitlər haqqında məlumatları, eləcə də gələcək hadisələrin və iqtisadi şəraitin məqbul və dəstəklənən proqnozlarını nəzərdən keçirməlidir. Gələcəkyönlümlü məlumatların qiymətləndirilməsi və tətbiqi mühüm mühakimə tələb edir.

1-ci Mərhələ və 2-ci Mərhələ kredit zərərləri ehtimallarını qiymətləndirmək üçün istifadə edilən defolt ehtimalı ("DE"), defolt zamanı yaranan zərər ("DZYZ") və defolt vəziyyətində riskə məruz qalma ("DVRMQ") girişləri keçmiş tendensiyalara və makroiqtisadi dəyişənlərə (ya da makroiqtisadi dəyişənlərdəki dəyişikliklərə) əsasən müvafiq portfeldə kredit zərərlərini modeləşdirir. Rəhbərliyin bünövrəsi makroiqtisadi faktorları portfelin mövcud vəziyyəti ilə ən yaxşı idarəetmə təxmin və məlumatlarına əsaslanaraq uyğunlaşdırmaq üçün də istifadə olunur. 1-ci Mərhələ və 2-ci Mərhələdə ehtimal olunan kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi minimum üç gələcək makroiqtisadi ssenarini nəzərdən keçirən diskontlaşdırılmış ehtimalla ölçülmüş qiymətləndirmədir.

Çox axıcı və inkişaf etməkdə olan mülahizələr baxımından, perspektivli hər hansı bir gələcəkyönlümlü məlumatın etibarlılığını və əsaslılığını müəyyənləşdirmək çox çətindir. Buna baxmayaraq, Bank bu böhranın bazar kredit mühitinə təsirini qəbul edir, mikroiqtisadi proqnoz da daxil olmaqla dəyişiklikləri izləməyə davam edir və EOKZ-də düzəlişləri uyğun şəkildə nəzərdən keçirir.

Defoltun təsviri

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsində istifadə edilən standartın müəyyən edilməsi və mərhələlər arasında hərəkətin müəyyənləşdirilməsi üçün qiymətləndirmə, daxili kredit riskinin idarə olunması məqsədləri üçün istifadə edilən defoltun müəyyən edilməsinə uyğun gəlir. 9 sayılı MHBS defolt tərifini müəyyən etmir, lakin iflas müddəti 90 gündən çox olduqda, defoltun baş verdiyi barədə təkzib oluna bilən bir ehtimal ehtiva edir.

Gözlənilən müddət

EOKZ-ni qiymətləndirərkən, Bank kredit riskinə məruz qaldığı maksimum müqavilə dövrünü nəzərdən keçirməlidir. Bütün tətbiq olunan müqavilə şərtləri, qabaqcadan ödəniş variantları və uzadılması və köçürmə variantları daxil olmaqla, gözlənilən müddətin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınır. Sabit ödəmə qabiliyyəti olmayan bəzi kreditlər üçün gözlənilən müddət Bankın kredit riskinə məruz qaldığı dövr əsasında hesablanır.

İdarəetmə

Mövcud risklərin idarə edilməsi çərçivəsinə əlavə olaraq, Bank 9 sayılı MHBS dəyərsizləşmə prosesinə nəzarət etmək üçün daxili komitə yaratmışdır. Komitə Maliyyə, Risklərin İdarə Edilməsi və İqtisadiyyat sahəsində yüksək səviyyəli nümayəndələrdən ibarətdir və ehtimal olunan kredit zərərləri təxminlərimizdə istifadə olunan əsas məlumat və fərziyyələrin nəzərdən keçirilməsi və təsdiqlənməsi üçün məsuliyyət daşıyır. Həmçinin ümumi ehtiyat nəticələrinin maliyyə hesabatlarına daxil edilməsinin uyğunluğunu qiymətləndirir.

- müştərinin biznes modelinin canlılığı və maliyyə çətinliklərində uğurla ticarət etmək və borc öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər pul axını yaratmaq;
- təminatın (və ya digər kredit yüngülləşdirmələrinin) reallaşdırıla bilən dəyəri və müvəffəqiyyətlə geri qaytarılma ehtimalı;
- ödənilməmiş məbləğlərin bərpası ilə bağlı hər hansı xərclərin ehtimal olunan çıxılması;
- borcalan əhəmiyyətli bir maliyyə çətinliyi yaşayır, bunun Bankın aldığı maliyyə məlumatları ilə təsdiqlənir;
- borcalan iflas və ya maliyyə yenidən təşkil edilməsini nəzərdən keçirir; və ya
- borcalana təsir edən beynəlxalq və ya yerli iqtisadi şəraitdəki dəyişikliklər nəticəsində borcalanın ödəmə vəziyyətindəki mənfi dəyişiklik.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınması

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin tanınma dərəcəsi, çıxılan müvəqqəti fərqlərin tətbiq oluna biləcəyi Bankın gələcək vergi tutulan gəliri ehtimalının qiymətləndirilməsinə əsaslanır. Bundan əlavə, müxtəlif vergi yurisdiksiyalarında hər hansı bir hüquqi və ya iqtisadi məhdudiyyətin və ya qeyri-müəyyənliyin təsirini qiymətləndirmək üçün əhəmiyyətli mülahizə tələb olunur.

Qiymətləndirmənin qeyri-müəyyənliyi

Aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin tanınması və ölçülməsinə ən əhəmiyyətli təsiri olan təxminlər və fərziyyələr haqqında məlumat aşağıda verilmişdir. Faktiki nəticələr əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər.

Köhnəlməyə məruz qala bilən və amortizasiya oluna bilən aktivlərin faydalı istifadə müddəti

Rəhbərlik, aktivlərin Banka gözlənilən faydasına əsaslanaraq hər bir hesabat tarixində əmlak və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil olmaqla, köhnəlməyə məruz qala bilən və amortizasiya oluna bilən aktivlərin faydalı istifadə müddətlərini nəzərdən keçirir. Bununla yanaşı, faktiki nəticələr texniki köhnəlmə, xüsusilə proqram təminatı və IT avadanlıqları ilə bağlı olaraq fərqlənə bilər.

Əmlak və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Qiymətdən düşmə zərəri, aktivin və ya pul vəsaitlərini yaradan vahidin qalıq dəyərinin bərpa edilə bilən məbləğdən artıq olduğu məbləğdə tanınır. Bərpa edilə bilən məbləği müəyyən etmək üçün rəhbərlik, hər bir pul vəsaitlərini yaradan vahidin gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini təxmin edir və bu pul vəsaitlərinin axınının indiki dəyərini hesablamaq üçün uyğun faiz dərəcəsini təyin edir. Gələcəkdə gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkəti idarəetməsinin qiymətləndirilməsi prosesində gələcək əməliyyat nəticələrinə dair fərziyyələr yaradır. Bu fərziyyələr gələcək hadisələrə və şərtlərə aiddir. Həqiqi nəticələr dəyişə bilər və növbəti maliyyə ili ərzində Bankın aktivlərinə əhəmiyyətli düzəlişlər yarada bilər.

Bir çox hallarda tətbiq edilə bilən diskont dərəcəsini müəyyən etmək, bazar riskinə uyğun düzəlişlərin və aktivə aid xüsusi risk amillərinə uyğun düzəlişlərin qiymətləndirilməsini nəzərdə tutur.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üçün EOKZ üzrə ehtiyat

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar, EOKZ üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülür. EOKZ üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi əhəmiyyətli mühakimə və təxminlərin həyata keçirilməsini əhatə edir. Bank EOKZ üzrə ehtiyatları rəhbərliyin Bankın kredit portfelində yaranan zərərləri ödəmək üçün kifayət etdiyinə inandığı səviyyədə saxlamaq məqsədi ilə qiymətləndirir. Ehtiyatların hesablanması əsasən EOKZ modelindən və həmçinin qüvvədə olan prudensial qaydalarla müəyyən edilmiş vaxt bazası meyarlarından istifadə etməklə aparılır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar xüsusi əməliyyatlar ətrafında mövcud olan məlumatlar əsasında rəhbərliyin təxminlərinə əsasən formalaşdırılır. Bankın hesabatda açıqlanan xalis gəlirini əhəmiyyətli dərəcədə artırmamaq və öhdəliklərini azaltmamaq üçün ehtiyatların qiymətləndirilməsi zəmanə həssaslıq nümayiş etdirilir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Məhkəmə çəkişmələrindən irəli gələn şərti öhdəlik

Bank əməliyyatlarının xarakterindən asılı olaraq adi biznes fəaliyyətində ortaya çıxan məhkəmə proseslərinə cəlb oluna bilər. Tədbirlərdən yaranan şərti öhdəliklər üçün ehtiyat iqtisadi resursların xaric olma ehtimalına və belə çıxışın qiymətləndirilməsinin etibarlılığına əsaslanır. Belə məsələlər çoxsaylı qeyri-müəyyənliklərə məruz qalır və fərdi məsələlərin nəticəsi əminliklə proqnozlaşdırıla bilməz. Qiymətləndirmə və əsaslandırılmış fərziyyələr davamlı olaraq nəzərdən keçirilir. Qiymətləndirmələr prospektiv şəkildə tətbiq olunur.

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə və tez-tez edilən dəyişikliklərə məruz qalır. Bundan əlavə, Bankın əməliyyatları və fəaliyyətinə tətbiq edilən vergi qanunvericiliyinin vergi orqanları tərəfindən şərh edilməsi rəhbərliyin şərh ilə üst-üstə düşməyə bilər. Nəticə etibarilə müvafiq orqanlar tərəfindən əlavə mühüm vergi, cərimə və faiz hesablanı bilər. Maliyyə dövrləri bağlanmış və vergi yoxlamalarının aparılması haqqında qərarın qəbul edildiyi ildən birbaşa əvvəlki üç təqvim ili ərzində vergi orqanları tərəfindən yoxlanılır. Müəyyən şərtlər əsasında yoxlama müddəti uzadıla bilər.

5 PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatın məqsədləri üçün nağd pul və nağd pul ekvivalentlərinə aşağıdakı komponentlər daxildir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
ARMB-də pul vəsaitləri və qalıqlar (6 saylı Qeyd)	116,316	58,715
Digər banklardakı qalıqlar (7 saylı Qeyd)	33,108	160,987
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	149,424	219,702

6 ARMB-DƏ PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ QALIQLAR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Nağd pul vəsaitləri	26,912	16,585
ARMB-də ilkin ödəmə müddəti 90 gündən az olan qısamüddətli depozitlər	35,000	25,000
ARMB-də digər qalıqlar	54,398	17,126
ARMB-də qısamüddətli depozitlər üzrə hesablanmış faiz gəliri	6	4
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri daxil olmaqla (5 saylı Qeyd)	116,316	58,715
ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi minimal ehtiyat fondu	54,219	26,556
ARMB-də məhdudlaşdırılmış qalıqlar	641	641
ARMB-də cəmi pul vəsaitləri və qalıqlar	171,176	85,912

Məcburi minimal ehtiyat fondu ARMB tərəfindən verilən qaydalara uyğun olaraq hesablanan və geri götürmə qabiliyyəti məhdudlaşdırılan faizsiz əmanətdir. Ehtiyatlar ARMB tərəfindən verilmiş qaydalara uyğun olaraq ölçülür və cəlb olunmuş müştəri vəsaitlərinin səviyyəsindən asılıdır.

ARMB-dəki qalıqlar illik 6.5% faiz dərəcəsinə malikdir (31 dekabr 2022-ci il: 6.25%).

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

ARMB-də olan bütün pul vəsaitləri və qalıqlar 1-ci Mərhələdədir və onların EOKZ-ləri 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə əhəmiyyətli deyil.

7 DİGƏR BANKLARDAKI QALIQLAR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müxbir hesablar	33,108	145,939
Digər banklarda ilkin ödəmə müddəti 90 gündən az olan qısamüddətli depozitlər	-	15,000
Digər banklarda qısamüddətli depozitlər üzrə hesablanmış faiz gəliri	-	48
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə daxil olmaqla (5 sayılı Qeyd)	33,108	160,987
Maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	5,480	4,540
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	-	(176)
Cəmi digər banklardakı qalıqlar	38,588	165,351

Digər banklardakı qalıqlar illik 0.5%-dən 1%-ə qədər dəyişən faiz dərəcələrinə malikdir (31 dekabr 2022-ci il: 2%-dən 4%-dək).

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın öz kapitalının 10%-ni keçən qalıqları mövcud olmamışdır (31 dekabr 2022-ci il: iki bankda). 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqların ümumi dəyəri sıfır (31 dekabr 2022-ci il: 148,061 min AZN) olmuşdur.

Digər banklardakı bütün qalıqlar 1-ci Mərhələdədir və 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə onların EOKZ-ləri əhəmiyyətsizdir.

Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
1 yanvar tarixinə	(176)	(1,102)
İl üzrə bərpa	176	926
31 dekabr tarixinə	-	(176)

8 MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR VƏ AVANSLAR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Kreditlər və avanslar	471,866	436,968
Hesablanmış faiz gəliri	2,364	1,546
Ümumi balans dəyəri	474,230	438,514
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(24,083)	(26,735)
Xalis balans dəyəri	450,147	411,779

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar illik 3%-dən 25%-ə qədər faiz dərəcələri daşıyır (31 dekabr 2022-ci il tarixinə 4%-dən 25%-ə qədər).

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın ümumi kredit qalıqları kapitalın 10%-ni keçən dörd borcalanı və ya əlaqəli borcalan qrupları (31 dekabr 2022-ci il: dörd borcalan) olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu kreditlərin ümumi dəyəri 361,845 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 374,779 min AZN) təşkil etmişdir.

	31 dekabr 2023-cü il		31 dekabr 2022-ci il	
	Məbləğ	ümumi kreditlərin %-i	Məbləğ	ümumi kreditlərin %-i
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər				
Nəqliyyat	363,269	76.60	377,183	86.02
Tikinti	12,687	2.68	12,634	2.88
Ticarət və xidmət	8,387	1.77	6,661	1.52
Kənd təsərrüfatı	619	0.13	720	0.16
Cəmi korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər	384,962	81.18	397,198	90.58
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
İpoteka kreditləri*	67,288	14.19	29,090	6.63
İstehlak kreditləri	21,980	4.63	12,226	2.79
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	89,268	18.82	41,316	9.42
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	474,230	100.00	438,514	100.00
Çıxısları ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(24,083)		(26,735)	
Müştərilərə verilmiş xalis kreditlər	450,147		411,779	

*31 oktyabr 2023-cü il tarixində bank lisenziyasının ləğv olunması ilə əlaqədar 34,948 AZN məbləğində ipoteka krediti “Muğanbank” ASC-dən köçürülmüşdür.

Ümumi balans dəyəri

Aşağıdakı cədvəllərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ümumi balans dəyərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan qalıqları üzləşdirilmişdir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	397,202	38,602	2,710	438,514
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	157,122	-	-	157,122
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	(121,968)	(156)	(253)	(122,377)
Yığılmış faizdə xalis dəyişiklik	625	106	87	818
Digər hərəkət	-	-	153	153
1-ci Mərhələyə keçid	62	(62)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(3,654)	3,654	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(971)	(150)	1,121	-
Sililmələr	-	-	-	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	428,418	41,994	3,818	474,230

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	490,333	16,027	3,471	509,831
Öldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	79,042	-	-	79,042
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	(149,293)	9	(929)	(150,213)
Yığılmış faizdə xalis dəyişiklik	(204)	(101)	96	(209)
Digər hərəkət	-	-	95	95
1-ci Mərhələyə keçid	1,002	(851)	(151)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(23,578)	23,578	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(72)	(60)	132	-
Xarici valyuta hərəkətləri	(28)	-	-	(28)
Silinmələr	-	-	(4)	(4)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	397,202	38,602	2,710	438,514
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	358,950	38,248	-	397,198
Öldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	82,275	-	-	82,275
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	(95,007)	-	-	(95,007)
Yığılmış faizdə xalis dəyişiklik	416	80	-	496
2-ci Mərhələyə keçid	(620)	620	-	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	346,014	38,948	-	384,962
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	459,712	15,736	-	475,448
Öldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	67,287	-	-	67,287
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	(145,212)	43	-	(145,169)
Yığılmış faizlərdə xalis dəyişiklik	(239)	(101)	-	(340)
1-ci Mərhələyə keçid	720	(720)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(23,290)	23,290	-	-
Xarici valyuta hərəkətləri	(28)	-	-	(28)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	358,950	38,248	-	397,198

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	38,252	354	2,710	41,316
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	74,847	-	-	74,847
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	(26,961)	(156)	(253)	(27,370)
Yığılmış faizlərdə xalis dəyişiklik	209	26	87	322
Digər hərəkətlər	-	-	153	153
1-ci Mərhələyə keçid	62	(62)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(3,034)	3,034	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(971)	(150)	1,121	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	82,404	3,046	3,818	89,268

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	30,621	291	3,471	34,383
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	11,755	-	-	11,755
Yenidən ödənilmiş və ya tanınması dayandırılmış aktivlər	(4,081)	(34)	(929)	(5,044)
Yığılmış faizlərdə xalis dəyişiklik	35	-	96	131
Digər hərəkətlər	-	-	95	95
1-ci Mərhələyə keçid	282	(131)	(151)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(288)	288	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(72)	(60)	132	-
Silinmələr	-	-	(4)	(4)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	38,252	354	2,710	41,316

Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat

Aşağıdakı cədvəllərdə müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan qalıqları üzləşdirilmişdir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	(23,001)	(1,096)	(2,638)	(26,735)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(1,917)	-	-	(1,917)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	4,173	453	96	4,722
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(153)	(153)
1-ci Mərhələyə keçid	(1)	1	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	74	(74)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	153	16	(169)	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	(20,519)	(700)	(2,864)	(24,083)

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(19,121)	(381)	(3,450)	(22,952)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(5,174)	-	-	(5,174)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	500	21	961	1,482
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	(95)	(95)
1-ci Mərhələyə keçid	(3)	1	2	-
2-ci Mərhələyə keçid	797	(797)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	60	(60)	-
Sililmələr	-	-	4	4
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(23,001)	(1,096)	(2,638)	(26,735)
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	(22,933)	(1,096)	-	(24,029)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(1,555)	-	-	(1,555)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	4,304	468	-	4,772
2-ci Mərhələyə keçid	5	(5)	-	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	(20,179)	(633)	-	(20,812)
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(18,995)	(373)	-	(19,368)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(5,144)	-	-	(5,144)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	409	74	-	483
2-ci Mərhələyə keçid	797	(797)	-	-
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(22,933)	(1,096)	-	(24,029)

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	(68)	-	(2,638)	(2,706)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(362)	-	-	(362)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(131)	(15)	96	(50)
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(153)	(153)
1-ci Mərhələyə keçid	(1)	1	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	69	(69)	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	153	16	(169)	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	(340)	(67)	(2,864)	(3,271)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(126)	(8)	(3,450)	(3,584)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	(30)	-	-	(30)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	91	(53)	961	999
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(95)	(95)
1-ci Mərhələyə keçid	(3)	1	2	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	60	(60)	-
Silinmələr	-	-	4	4
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(68)	-	(2,638)	(2,706)

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəllərdə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların kredit keyfiyyəti haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Əksi qeyd edilmədiyi təqdirdə, cədvəldə verilmiş məbləğlər ümumi balans dəyərini göstərir.

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	427,406	39,688	440	467,534
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,012	216	-	1,228
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	2,090	139	2,229
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	388	388
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	153	153
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,698	2,698
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	428,418	41,994	3,818	474,230
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(20,519)	(700)	(2,864)	(24,083)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans dəyəri	407,899	41,294	954	450,147

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	396,094	38,248	-	434,342
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,108	-	-	1,108
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	354	-	354
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	72	72
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,638	2,638
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	397,202	38,602	2,710	438,514
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(23,001)	(1,096)	(2,638)	(26,735)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	374,201	37,506	72	411,779

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	346,014	38,948	-	384,962
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	346,014	38,948	-	384,962
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(20,179)	(633)	-	(20,812)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans dəyəri	325,835	38,315	-	364,150

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	358,950	38,248	-	397,198
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	-	-
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	358,950	38,248	-	397,198
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(22,933)	(1,096)	-	(24,029)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	336,017	37,152	-	373,169

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	81,392	740	439	82,571
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,012	216	-	1,228
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	2,090	139	2,229
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	388	388
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	154	154
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,698	2,698
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	82,404	3,046	3,818	89,268
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(340)	(67)	(2,864)	(3,271)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans dayarı	82,064	2,979	954	85,997

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər və avanslar</i>				
Vaxtı keçməmiş	37,144	-	-	37,144
Vaxtı 30 gündən az keçmiş	1,108	-	-	1,108
Vaxtı 30-89 gün keçmiş	-	354	-	354
Vaxtı 90-179 gün keçmiş	-	-	72	72
Vaxtı 180-360 gün keçmiş	-	-	-	-
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	-	-	2,638	2,638
Müştərilərə verilmiş cəmi ümumi kreditlər	38,252	354	2,710	41,316
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(68)	-	(2,638)	(2,706)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dayarı	38,184	354	72	38,610

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Girov təhlili

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə girov növləri üzrə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun dəyəri			Cəmi
				Pul vəsaitləri və depozitlər	Daşınar əmlak	Daşınmaz əmlak	
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər							
Nəqliyyat	363,269	(20,604)	342,665	76,500	55,200	114,599	246,299
Tikinti	12,687	(200)	12,487	-	12,957	-	12,957
Ticarət və xidmətlər	8,387	(1)	8,386	14,450	-	41	14,491
Kənd təsərrüfatı	619	(5)	614	1,700	-	-	1,700
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər							
İpoteka kreditləri	67,288	(260)	67,028	-	-	104,347	104,347
İstehlak kreditləri	21,980	(3,013)	18,967	38,066	-	7,021	45,087
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	474,230	(24,083)	450,147	130,716	68,157	226,008	424,881

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə girov növləri üzrə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər və avansların girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun dəyəri			Cəmi
				Pul vasaitləri və depozitlər	Daşınar əmlak	Daşınmaz əmlak	
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər							
Nəqliyyat	377,183	(23,902)	353,281	-	55,200	93,634	148,834
Tikinti	12,634	(127)	12,507	-	8,744	-	8,744
Ticarət və xidmət	6,661	-	6,661	15,271	-	41	15,312
Kənd təsərrüfatı	720	-	720	1,571	-	-	1,571
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər							
İpoteka kreditləri	29,090	(5)	29,085	-	-	42,297	42,297
İstehlak kreditləri	12,226	(2,701)	9,525	42,435	-	2,582	45,017
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər	438,514	(26,735)	411,779	59,277	63,944	138,554	261,775

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

9 ƏMLAK, AVADANLIQ, İSTİFADƏ HÜQUQU OLAN VƏ QEYRI-MADDİ AKTİVLƏR

	Mebel və avadanlıqlar	Kompüterlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Digər aktivlər	İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	İstifadə hüququ olan aktivlər	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
Ümumi balans dəyəri								
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	4,111	2,208	758	1,132	1,469	6,351	2,857	18,886
Əlavələr	256	154	33	59	11	336	313	1,162
Silimlər	(82)	(3)	(54)	(10)	(11)	(199)	(31)	(390)
Dəyişikliklər	-	-	-	-	-	5,746	-	5,746
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	4,285	2,359	737	1,181	1,469	12,234	3,139	25,404
Hesablanmış amortizasiya								
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	3,110	1,291	496	701	573	4,226	1,045	11,442
Köhnəlmə xərcləri	290	264	74	90	63	1,438	436	2,655
Silimlər	(82)	(2)	(53)	(10)	-	(76)	(7)	(230)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	3,318	1,553	517	781	636	5,588	1,474	13,867
31 dekabr 2023-cü il tarixinə xalis balans dəyəri	967	806	220	400	833	6,646	1,665	11,537

	Mebel və avadanlıqlar	Kompüterlər	Motorlu nəqliyyat vasitələri	Digər aktivlər	İcarə obyektinin təkmilləşdirilməsi	İstifadə hüququ olan aktivlər	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
Ümumi balans dəyəri								
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	4,218	1,824	801	1,090	1,469	6,056	2,387	17,845
Əlavələr	57	496	153	42	-	112	470	1,330
Silimlər	(164)	(112)	(196)	-	-	-	-	(472)
Dəyişikliklər	-	-	-	-	-	183	-	183
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	4,111	2,208	758	1,132	1,469	6,351	2,857	18,886
Hesablanmış amortizasiya								
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	3,028	1,224	577	597	505	2,962	727	9,620
Köhnəlmə xərcləri	246	179	61	104	68	1,264	318	2,240
Silimlər	(164)	(112)	(142)	-	-	-	-	(418)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	3,110	1,291	496	701	573	4,226	1,045	11,442
31 dekabr 2022-ci il tarixinə xalis balans dəyəri	1,001	917	262	431	896	2,125	1,812	7,444

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq əmlak və avadanlıqlar kateqoriyasına daxil edilmiş 1,651 min AZN və 1,177 min AZN məbləğində tam amortizasiya olunmuş aktivlər olmuşdur.

Bank 16 sayılı "İcarələr" adlı MHBS-yə uyğun olaraq icarə öhdəliklərini icarə əsasında əldə edilmiş binalarla bağlı qalan icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə uçota almışdır. Əlavə məlumat üçün 13 sayılı Qeydə baxın.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə (31 dekabr 2022-ci il: sıfır) əmlak və avadanlıqların balans dəyərində dəyərsizləşmə olmamışdır. Öhdəliklərin təminatı olaraq heç bir əmlak və avadanlıq girov qoyulmamışdır.

10 DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Digər maliyyə aktivləri:		
Ödənilməkdə olan vəsaitlər	3,691	5,726
Ödəniş xidmətlərindən/agentlərindən alınacaq vəsaitlər	495	311
Digər	58	18
Cəmi digər maliyyə aktivləri	4,244	6,055
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Vergilər üzrə avans ödənişləri	1,666	937
Qeyri-maddi aktivlər üzrə avans ödənişləri	100	116
Xidmətlər üzrə avans ödənişləri	66	44
Əmlak və avadanlıqlar üzrə avans ödənişləri	12	151
Digər	20	75
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	1,864	1,323
Cəmi digər aktivlər	6,108	7,378

11 BANKLARDAN VƏ MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINDAN ALINMIŞ KREDİTLƏR VƏ DEPOZİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	65,671	28,068
Digər banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış depozitlər	10,199	12,209
ARMB-dən alınmış kreditlər	2,442	2,356
Cəmi banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	78,312	42,633

31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlərin 65,671 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 28,068 min AZN) məbləği fiziki şəxslərə verilən uzunmüddətli ipoteka kreditlərinin verilməsi üçün Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan götürülmüş vəsaitləri təmsil edir. Bu proqram çərçivəsində vəsaitlər Banka illik 1-4% faiz dərəcəsi ilə verilir və bundan sonra Bank bu vəsaitləri müvafiq borcalanlara illik 8%-dən yuxarı olmayan dərəcələrlə borc verir. Bu borcların ödəmə müddəti 2024-2052-ci illər arasındadır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə digər banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış depozitlər illik 3% faiz dərəcəsi daşıyır (31 dekabr 2022-ci il: illik 3%).

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ARMB-dən alınmış kreditlər illik 3.7% faiz dərəcəsi ilə (31 dekabr 2022-ci il: illik 3.7%) təminatlıdır və tələb olunanadək ödənilməlidir. ARMB Banka məlumat vermədən borc götürülmüş məbləği Bankın ARMB-dəki müxbir hesabından tutmaq hüququna malikdir.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz xərcləri müvafiq olaraq 319 min AZN və 145 min AZN təşkil etmişdir.

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlərin və depozitlərin ilin əvvəlinə və ilin sonuna məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən əldə edilən müvafiq nağd və nağdsız dəyişiklikləri ilə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilmişdir:

	2023-cü il	2022-ci il
1 yanvar	42,633	37,520
Pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Daxilolmalar	32,453	36,437
Ödənişlər	(31,896)	(30,856)
Ödənilmiş faiz	(1,596)	(1,845)
Nağdsız dəyişikliklər		
Faiz xərcləri	1,770	1,377
Digər bankın kredit portfelindən köçürmələr *	34,948	-
31 dekabr	78,312	42,633

*8 sayılı Qeyddə açıqlandığı kimi, 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində, "Muğanbank" ASC-nin bank lisenziyasının ləğv olunması səbəbindən 34,948 AZN məbləğində ipoteka kreditləri Banka köçürülmüşdür.

12 MÜŞTƏRİLƏRDƏN ALINMIŞ DEPOZİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müddətli depozitlər	253,094	251,366
Cari hesablar	171,398	208,820
Müddətli depozitlər üzrə hesablanmış faiz xərcləri	657	613
Cəmi müştərilərdən alınmış depozitlər	425,149	460,799

Müddətli depozitlər

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müddətli depozitlər təminatlıdır və illik 0.1%-9% arasında faiz dərəcəsinə malikdir (31 dekabr 2022-ci il: illik 1%-10%).

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın qalıqları kapitalın 10%-ni keçən 5 müştərisi (31 dekabr 2022-ci il: 5 müştəri) olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə bu qalıqların ümumi məbləği 311,727 min AZN və 353,076 min AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə müştərilərə ödəniləcək vəsaitlərə müvafiq olaraq 38,447 min AZN və 43,480 min AZN məbləğlərində, Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən təmin edilmiş depozitlər və cari hesablar daxil edilmişdir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Sektorlar üzrə müştərilərdən alınmış depozitlərin təhlili

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Fiziki şəxslər	331,496	339,256
Nəqliyyat və kommunikasiya	81,190	111,245
Ticarət	11,620	9,772
Digər	843	526
Cəmi müştərilərdən alınmış depozitlər	425,149	460,799

13 DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
İcarə öhdəlikləri	7,066	2,769
Ödənilməkdə olan vəsaitlər	4,022	6,239
Qarantiyalar üzrə öhdəliklər	2,583	2,044
Digər	540	500
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	14,211	11,552
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri		
Dövlət təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər	153	244
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	153	244
Cəmi digər öhdəliklər	14,364	11,796

İcarə öhdəlikləri

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Cari hissə	2,052	1,902
Uzunmüddətli hissə	5,014	867
Cəmi icarə öhdəlikləri	7,066	2,769

	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il			
Minimal icarə ödənişləri	2,137	6,219	8,356
Maliyyə xərcləri	(85)	(1,205)	(1,290)
Xalis cari dəyər	2,052	5,014	7,066

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il			
Minimal icarə ödənişləri	2,078	1,162	3,240
Maliyyə xərcləri	(176)	(295)	(471)
Xalis cari dəyər	1,902	867	2,769

İcarə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklərlə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2023-cü il	2022-ci il
1 yanvar	2,769	3,799
Pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Əsas məbləğin ödənişi	(1,655)	(1,325)
Ödənilmiş faiz	(451)	(631)
Nağdsız dəyişikliklər		
Faiz xərcləri	451	631
Yeni icarələr	336	112
Dəyişiklik	5,746	183
Tanınmanın dayandırılması	(130)	-
31 dekabr	7,066	2,769

Qarantıya öhdəlikləri

Qarantıya öhdəlikləri onların amortizasiya edilmiş məbləğindən və ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat məbləğindən daha yüksək olan ilə ölçülür.

	Qarantıya öhdəlikləri			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
Qarantiyalar üzrə hesablanmış faiz	147	-	-	147
Qarantiyalar üzrə EOKZ ehtiyatı	(2,730)	-	-	(2,730)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans dəyəri	(2,583)	-	-	(2,583)

	Qarantıya öhdəlikləri			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
Qarantiyalar üzrə hesablanmış faiz	106	-	-	106
Qarantiyalar üzrə EOKZ ehtiyatı	(2,150)	-	-	(2,150)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə balans dəyəri	(2,044)	-	-	(2,044)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə buraxılmış qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərəri (EOKZ) aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə	(2,150)	-	-	(2,150)
Tanınması dayandırılmış qarantiyalar	25	-	-	25
Öldə edilmiş və ya satın alınmış yeni qarantiyalar	(404)	-	-	(404)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(201)	-	-	(201)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	(2,730)	-	-	(2,730)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə buraxılmış qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərəri (EOKZ) aşağıdakı kimi olmuşdur:

	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	(3,139)	-	-	(3,139)
Tanınması dayandırılmış qarantiyalar	1,596	-	-	1,596
Öldə edilmiş və ya satın alınmış yeni qarantiyalar	(127)	-	-	(127)
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyatın xalis yenidən ölçülməsi	(480)	-	-	(480)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	(2,150)	-	-	(2,150)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə girov növləri üzrə qarantiya öhdəliklərinin girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Hesablanmış faiz	EOKZ üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Daşınmaz əmlak	Cəmi
Nəqliyyat	-	(1,533)	(1,533)	-	-	-
Tikinti	147	(841)	(694)	-	-	-
Ticarət və xidmət	-	(356)	(356)	52	283	335
	147	(2,730)	(2,583)	52	283	335

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə girov növləri üzrə qarantiya öhdəliklərinin girov təminatı haqqında məlumat verilmişdir.

	Hesablanmış faiz	EOKZ üzrə ehtiyat	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Daşınmaz əmlak	Cəmi
Nəqliyyat	-	(1,213)	(1,213)	-	-	-
Tikinti	106	(774)	(668)	200	-	200
Ticarət və xidmət	-	(163)	(163)	-	250	250
	106	(2,150)	(2,044)	200	250	450

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

14 NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2023-cü il tarixinə təsdiq edilmiş, emissiya edilmiş və ödənilməmiş nizamnamə kapitalı 1,003,905 adi səhmdən ibarət olmuşdur (31 dekabr 2022-ci il: 1,003,905). Bütün səhmlərin hər birinin dəyəri 154 AZN təşkil edir.

Adi səhmlərin sahibləri vaxtaşırı elan edilmiş dividendləri almaq hüququna malikdirlər və Bankın illik və ümumi yığıncaqlarında hər bir səhm üçün bir səs hüququna malikdirlər.

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə 10,120 min AZN məbləğində dividendlər elan edilmiş və ödənilmişdir. (31 dekabr 2022-ci il: 4,890 min AZN)

15 XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Faiz gəlirləri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə faiz	26,899	28,553
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə faiz	3,682	932
Buraxılmış qarantiyalar üzrə faiz	1,114	1,194
Cəmi faiz gəliri	31,695	30,679
Faiz xərci		
Müştərilərdən alınmış depozitlər üzrə faiz	(8,927)	(8,566)
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər üzrə faiz	(1,770)	(1,377)
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz	(451)	(631)
Cəmi faiz xərcələri	(11,148)	(10,574)
Cəmi xalis faiz gəlirləri	20,547	20,105

16 XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Dilinq əməliyyatları, xalis	2,568	3,086
Mübadilə fərqləri, xalis	18	32
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər	2,586	3,118

17 HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	8,819	8,371
Hesablaşmalar	1,690	1,980
Nəqd vəsaitlər üzrə əməliyyatlar	1,566	1,416
Xarici valyutalar ilə əməliyyatlar	1,396	2,060
Vergidən azad əməliyyatlar	1,220	616
Zəmanət üzrə komissiya	78	112
Digər	406	331
Cəmi haqq və komissiya gəliri	15,175	14,886

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

18 HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Plastik kart əməliyyatları	(8,125)	(5,893)
Hesablaşmalar	(681)	(862)
Nəqd vəsaitlər üzrə əməliyyatlar	(243)	-
Zəmanət üzrə komissiya	(68)	(97)
Digər	(236)	(319)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(9,353)	(7,171)

19 KÖHNƏLMƏ VƏ AMORTİZASIYA XƏRCLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin köhnəlməsi	(2,219)	(1,922)
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	(436)	(318)
Cəmi köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	(2,655)	(2,240)

20 İNZİBATİ VƏ ÜMUMİ XƏRCLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Reklam və marketinq xərcləri	(7,732)	(8,029)
İşgillərlə bağlı xərclər	(6,911)	(6,324)
Proqram təminatı xərcləri	(1,172)	(760)
Ezamiyyə və əlaqəli xərclər	(586)	(703)
Sığorta xərcləri	(460)	(396)
Təhlükəsizlik xərcləri	(457)	(449)
Ofis ləvazimatları	(444)	(399)
Rəbitə xərcləri	(290)	(270)
Hüquqi və peşəkar xidmət xərcləri	(224)	(176)
Təmir və istismar xərcləri	(223)	(226)
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	(86)	(95)
İcarə xərcləri	(68)	(78)
Nəqliyyat vasitələrinin istismar xərcləri	(65)	(94)
Kommunal xərclər	(49)	(48)
Digər	(25)	(24)
Cəmi inzibati və ümumi xərclər	(18,792)	(18,071)

21 MALİYYƏ AKTİVLƏRİ ÜZRƏ EHTİMAL OLUNAN KREDİT ZƏRƏRLƏRİNİN BƏRPASI/(TUTULMASI)

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar üzrə ehtimal olunan kredit zərərnlərinin bərpası/(tutulması)	2,805	(3,692)
Buraxılmış qarantiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərərnlərinin (tutulması)/bərpası	(580)	989
Digər banklardakı qalıqlar üzrə ehtimal olunan kredit zərərnlərinin bərpası	176	926
Cəmi maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərnlərinin bərpası/(tutulması)	2,401	(1,777)

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

22 VERGİQOYMA

Azərbaycan kommersiya və vergi qanunvericiliyi xüsusilə müxtəlif təfsir və dəyişikliklərə məruz qala bilər. Bundan əlavə, rəhbərlik tərəfindən vergi qanunvericiliyinin təfsiri vergi orqanlarından fərqlənə bildiyi üçün, əməliyyatlara vergi orqanları tərəfindən yoxlama tətbiq oluna bilər və nəticədə Bank əlavə vergi, cərimə və faizlər ödəmək məcburiyyətində qala bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, Bank vergi qanunvericiliyinə əsaslı şəkildə əməl edir.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Cari mənfəət vergisi xərci	(2,075)	(3,176)
Cari ildə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi (xərci)/gəliri	(159)	1,186
Öncəki dövr vergi hesablamalarının nəzərdən keçirilməsi	(642)	-
Mənfəət vergisi xərci	(2,876)	(1,990)

Vergi xərci ilə uçot mənfəəti arasındakı əlaqə

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	9,932	8,932
Qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi (20%) ilə nəzəri vergi tutulması	(1,986)	(1,786)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(248)	(204)
Öncəki dövr vergi hesablamalarının nəzərdən keçirilməsi	(642)	-
Mənfəət vergisi xərci	(2,876)	(1,990)

Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri və öhdəlikləri

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə müvəqqəti fərqlərin hərəkəti aşağıdakı kimi təqdim olunur:

	1 yanvar 2023-cü il	Mənfəət və ya zərərdə hesaba alınmış	31 dekabr 2023-cü il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	2,074	(423)	1,651
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	495	289	784
Digər banklar ilə qalıqlar	(296)	219	(77)
Digər öhdəliklər	(188)	(244)	(432)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	2,085	(159)	1,926

	1 yanvar 2022-ci il	Mənfəət və ya zərərdə hesaba alınmış	31 dekabr 2022-ci il
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	496	1,578	2,074
Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər	242	253	495
Digər banklardakı qalıqlar	-	(296)	(296)
Digər öhdəliklər	161	(349)	(188)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	899	1,186	2,085

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

23 ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏR

Bank normal fəaliyyətini həyata keçirərkən, Beynəlxalq Mühəsibat Standartları Şurası tərəfindən dəstəklənən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarında verilən əlaqəli tərəf anlayışına daxil olan qurumlarla işgüzar fəaliyyət aparır. Bu əməliyyatlar bank normal fəaliyyətini davam etdirərkən aparılır və iki tərəfin razılaşdığı mübadilə məbləğləri ilə ölçülür. Bu maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün qurumlar, Bank birbaşa və ya dolayısı ilə bu qurumların maliyyə və əməliyyatlar üzrə qərarlarına ciddi təsir göstərmək imkanına malik olduğu halda və ya əksinə Bank və ya digər qurum ümumi nəzarətə və ya ciddi təsire məruz qaldığı halda əlaqəli tərəflər hesab olunurlar. İl ərzində əlaqəli tərəflərlə uçota alınmış əməliyyatların təfərrüatları aşağıda göstərilir.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatə daxil edilmiş məbləğlər

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Əsas məbləğ		
(a) Səhmdarlar	4,386	4,109
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	8,963	7,293
(c) Əsas idarəetmə heyəti	45	22
(d) Digər əlaqəli tərəflər	1,710	1,588
	<u>15,104</u>	<u>13,012</u>
Hesablanmış faiz gəliri		
(a) Səhmdarlar	10	9
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	14	58
(d) Digər əlaqəli tərəflər	7	6
	<u>31</u>	<u>73</u>
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat		
(a) Səhmdarlar	(52)	-
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	(5)	-
(d) Digər əlaqəli tərəflər	(6)	(2)
	<u>(63)</u>	<u>(2)</u>
Cəmi	<u>15,072</u>	<u>13,083</u>

Əmlak, avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İstifadə hüququ olan aktivlər		
(a) Səhmdarlar	4,992	1,940
Cəmi	<u>4,992</u>	<u>1,940</u>

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Müştərilərdən alınmış depozitlər

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müddətli depozitlər		
(a) Səhmdarlar	223,986	219,329
(c) Əsas idarəetmə heyəti	20	-
(d) Digər əlaqəli tərəflər	1,020	2,074
	225,026	221,403
Cari hesablar		
(a) Səhmdarlar	33,508	38,550
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	714	568
(c) Əsas idarəetmə heyəti	47	46
(d) Digər əlaqəli tərəflər	343	171
	34,612	39,335
Müddətli depozitlərə hesablanmış faiz xərcləri		
(a) Səhmdarlar	627	577
(d) Digər əlaqəli tərəflər	1	2
	628	579
Cəmi	260,266	261,317

Digər öhdəliklər

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Qarantıya öhdəlikləri		
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	179	124
	179	124
İcarə öhdəlikləri		
(a) Səhmdarlar	5,265	2,559
	5,265	2,559
Cəmi	5,444	2,683

Məcmu gəlir haqqında hesabatə daxil edilmiş məbləğlər

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Faiz gəliri		
(a) Səhmdarlar	248	127
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	711	712
(c) Əsas idarəetmə heyəti	9	3
(d) Digər əlaqəli tərəflər	103	97
	1,071	939
Faiz xərci		
(a) Səhmdarlar	(8,314)	(8,263)
(d) Digər əlaqəli tərəflər	(43)	(100)
	(8,357)	(8,363)

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İnzibati və ümumi xərclər		
(a) Səhmdarlar	(7,915)	(8,384)
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	(450)	(387)
(c) Əsas idarəetmə heyəti	(912)	(845)
Cəmi	(9,277)	(9,616)
Köhnəlmə və amortizasiya xərci		
(a) Səhmdarlar	(1,034)	(1,217)
Cəmi	(1,034)	(1,217)
Balansdankənar		
	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Buraxılmış qarantiyalar		
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	6,437	3,495
Cəmi	6,437	3,495
İstifadə olunmamış kredit xətləri		
(a) Səhmdarlar	4,301	1,257
(b) Ümumi nəzarət altında olan müəssisələr	107	3,727
(c) Əsas idarəetmə heyəti	53	14
(d) Digər əlaqəli tərəflər	198	192
Cəmi	4,659	5,190

24 TƏƏHHÜDLƏR VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Normal fəaliyyəti həyata keçirərkən Bank müştərilərinin ehtiyaclarını ödəmək məqsədilə balansdankənar risklərlə maliyyə alətlərində tərəf qismində çıxış edir. Müxtəlif dərəcələrdə kredit risklərinə məruz qalan həmin alətlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunmur. Bank balansdankənar şərti öhdəliklərin və təəhhüdlərin qəbul edilməsində balansə daxil olan əməliyyatlarla eyni kredit nəzarəti siyasəti və idarəetmə siyasətlərini tətbiq edir.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Buraxılmış qarantiyalar	54,884	43,732
İstifadə olunmamış kredit xətləri	7,666	10,600
Cəmi	62,550	54,332

Buraxılmış qarantiyalar üzrə EOKZ 13 saylı Qeyddə açıqlanır. Hesabat tarixinə Bankın əsas kapital öhdəliyi yoxdur (31 dekabr 2022-ci il: sıfır).

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat mühiti

Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Bank inkişaf etməkdə olan bazarın xüsusiyyətlərini əks etdirən Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Hüquq, vergi və tənzimləyici strukturlar daimi inkişafdadır, bununla belə mütəmadi olaraq yeni şərtlərə dəyişikliklərə məruz qalırlar, bu isə öz növbəsində digər hüquqi və maliyyə çətinlikləri ilə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin üzləşdiyi problemləri daha da gücləndirir.

Azərbaycan iqtisadiyyatı həmçinin beynəlxalq enerji qiymətləri səviyyəsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Xam neftin qiyməti ilin birinci yarısında təchizat ilə bağlı çətinliklər səbəbindən artmış, lakin ilin ikinci yarısından etibarən mümkün iqtisadi tənəzzüllə bağlı çətinliklər tələbi azaldığından neft qiymətləri ümumilikdə azalmışdır. "Brent" markalı neftin spot qiyməti 2022-ci ildə 1 barel üçün orta hesabla 100 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Yüksək neft qiymətləri ölkənin iqtisadi inkişafını dəstəkləmişdir.

2015-2016-cı illərdə Azərbaycan manatının dəyərindən düşməsi biznes mühitində ciddi qeyri-müəyyənliklərə səbəb olmuşdur. Bu səbəbdən hökumət son 7 ildə sabit məzənnəni qorumaq üçün bütün lazımi tədbirləri həyata keçirmişdir. Nəticədə, neftin dünya bazarındakı qeyri-sabit qiyməti yerli valyutaya təsir göstərməmiş, eləcə də biznes mühitində qeyri-müəyyənlik artmamışdır.

Azərbaycan iqtisadiyyatı ötən ilin yanvar-dekabr ayları ərzində mövcud olmuş 4.6% artım ilə müqayisədə, 2023-cü ilin eyni dövrü üzrə 1.1% inkişaf etmişdir. Qeyri-neft və qaz sektoru 3.7% artdığı halda, neft və qaz sektorunda 1.7% azalma müşahidə olunmuşdur. İstehsal sahəsi üzrə ən böyük irəliləyiş sənaye (40.5%) və pərakəndə ticarət (10%) sahələri üzrə qeydə alınmışdır. Nəqliyyat və saxlanma (6.2%) və inşaat (6.2%) sahələri üzrə əlavə artım qeydə alınmışdır.

Qarabağ regionunda atəşkəs razılaşmasının davam etməsi biznes mühitini də müsbət təsir göstərir, çünki investisiyaların cəlb edilməsi və işğaldan azad edilmiş ərazilərin inkişafı üçün hökumət tərəfindən həyata keçirilən bir sıra layihələr mövcuddur.

ÜDM 2022-ci ilə müqayisədə 2023-cü ildə 1.1% artaraq 123 milyard AZN məbləğinə (72.4 milyard ABŞ dolları) çatmışdır. Dövlət Gömrük Komitəsinin statistikasına əsasən 2023-cü ilin on bir ayı ərzində Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsi təqribən 41.2 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. Bu məbləğin 25.4 milyard ABŞ dolları ixrac olunan məhsulların, 15.8 milyard ABŞ dolları isə idxal olunan məhsulların payına düşmüşdür. İnflyasiya dərəcəsi 2022-ci ilin dekabr ayındakı 13.9%-lik göstəricidən 2023-cü ilin dekabr ayındakı 8.8%-lik göstəriciyədək azalmışdır.

2022-ci il üzrə aktiv 13,257 min plastik kart sayı ilə müqayisədə 2023-cü ilin dekabr ayının sonuna qədər plastik kartların sayı 16,925 min ədəd olmaqla tarixən ən yüksək səviyyəyə yüksəlmişdir.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. "Fitch" və "S&P" Azərbaycan Respublikasının reytingini "BB+" olaraq qiymətləndirmişdir. "Moody's Investors Service" ölkə üçün "Ba1" kredit reytingini təyin etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı vergi, hüquqi, qanunverici və siyasi sahədə irəliləyişlər ilə yanaşı, hökumət tərəfindən həyata keçirilən iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərdən də asılıdır. Rəhbərlik iqtisadi mühitdə baş verən hadisələrin Bankın əməliyyatlarına təsirini və nəticə etibarilə bunun Bankın maliyyə vəziyyətinə necə təsir edəcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il (audit olunmamış)	31 dekabr 2022-ci il (audit olunmamış)
Tutulmalardan əvvəl 1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	154,601	154,601
Bölüşdürülməmiş mənfəət – prudensial tənzimləməyə əsasən	5,375	10,029
Tutulmalar		
Qeyri-maddi aktivlər	(1,665)	(1,812)
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	158,311	162,818
2-ci dərəcəli kapital		
Ehtiyatlar	5,223	7,434
Cari il üzrə mənfəət	7,452	5,466
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	12,675	12,900
Saxlanılan cəmi tənzimləyici kapital	170,986	175,718
Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	437,958	615,080
1-ci dərəcəli kapitalın əmsali (%)	36.15%	26.47%
Kapitalın adekvatlıq əmsali (%)	39.04%	28.57%

Minimal tələb 1-ci dərəcəli kapital əmsali üçün 5% (31 dekabr 2022-ci il: 5%) və kapitalın adekvatlığı əmsali üçün 10% (31 dekabr 2022-ci il: 10%) təşkil edir.

26 MALİYYƏ AKTİVLƏRİ VƏ ÖHDƏLİKLƏRİNİN TƏSNİFATI

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatada təqdim olunmuş balans dəyərləri aşağıdakı aktiv və öhdəlik kateqoriyalarına aiddir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Maliyyə aktivləri:		
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	171,176	85,912
Digər banklardakı qalıqlar (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	38,588	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	450,147	411,779
Digər maliyyə aktivləri (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	4,244	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	664,155	669,097
Maliyyə öhdəlikləri :		
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	78,312	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	425,149	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri (amortizasiya olunmuş maya dəyəri)	14,211	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	517,672	514,984

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

27 MALİYYƏ ALƏTLƏRİ İLƏ BAĞLI RİSKLƏR

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin ölçülməsi

Ədalətli dəyər, qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında normal bazar əməliyyatı zamanı aktivin qarşılığında veriləcək və ya öhdəliyi qarşılayacaq məbləğə deyilir. Bu səbəblə, tarixi dəyər metodu ilə hesablanan balans dəyəri və ədalətli dəyər ehtimalı arasında fərq yarana bilər. Ədalətli dəyər anlayışının kökündə, müəssisənin fəaliyyət göstərməyə davam etməsi, eləcə də müəssisənin ləğv olunmaya, əməliyyatlarının əhəmiyyətli miqyasda məhdudlaşdırılmasına və ya zərərli şərtlərlə əməliyyat həyata keçirməyə niyyəti və məcburiyyəti olmaması fərz olunur. Rəhbərliyin təxminlərinə görə, Bankın maliyyə vəziyyəti hesabatında ədalətli dəyərle əks olunmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aşağıdakı kimi göstərilir:

	31 dekabr 2023-cü il		31 dekabr 2022-ci il	
	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər	Balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Maliyyə aktivləri:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	171,176	171,176	85,912	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	38,588	38,588	165,351	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	450,147	450,147	411,779	411,779
Digər maliyyə aktivləri	4,244	4,244	6,055	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	664,155	664,155	669,097	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	78,312	78,312	42,633	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	425,149	425,149	460,799	460,799
Digər öhdəliklər	14,211	14,211	11,552	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	517,672	517,672	514,984	514,984

Maliyyə öhdəliklərini təmin etmək üçün kifayət qədər maliyyə aktivləri mövcuddur.

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyəri iyerarxik strukturda 3 səviyyədə təsnifləşdirilmişdir. Bu Bankçılıq, ədalətli dəyər ölçülməsində istifadə edilən ən aşağı səviyyəli əhəmiyyətli girişlərə əsasən aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

- 1-ci səviyyə: eyni aktiv və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda göstərilən qiymətlər (düzəldilməmiş);
- 2-ci səviyyə: 1-ci Səviyyəyə daxil edilmiş kotirovka qiymətlərindən başqa, aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni qiymətlər kimi) və ya dolaylı yolla (yəni qiymətlərdən əldə edilən) müşahidə edilə bilən məlumatlar;
- 3-cü səviyyə: aktiv və ya öhdəlik üçün müşahidə edilə bilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan məlumatlar (müşahidə olunmayan məlumatlar).

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2023-cü il və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin iyerarxiyası daxilində səviyyələri göstərir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il				
Ədalətli dəyərle açıqlanan aktivlər:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	171,176	-	-	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	-	-	38,588	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	-	450,147	450,147
Digər maliyyə aktivləri	-	-	4,244	4,244
Ədalətli dəyərle açıqlanan öhdəliklər:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	-	-	78,312	78,312
Müştərilərdən alınmış depozitlər	-	-	425,149	425,149
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	14,211	14,211
31 dekabr 2022-ci il				
Ədalətli dəyərle açıqlanan aktivlər:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	85,912	-	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	-	-	165,351	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	-	-	411,779	411,779
Digər maliyyə aktivləri	-	-	6,055	6,055
Ədalətli dəyərle açıqlanan öhdəliklər:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	-	-	42,633	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	-	-	460,799	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	11,552	11,552

Risqlərin idarə olunmasının məqsəd və qaydaları

Bankın işi riskləri hədəf götürmək və onları peşəkarlıqla idarə etməkdən ibarətdir. Bankın risklərin idarə olunması üzrə əsas funksiyaları Bank üçün bütün əsas riskləri müəyyən etmək, həmin riskləri ölçmək, risk müvqelərini idarə etmək və kapital bölgüləri müəyyən etməkdən ibarətdir. Bazar, məhsul və ən üstün bazar təcrübəsini əks etdirmək üçün Bank müntəzəm qaydada öz risklərin idarə olunması üzrə siyasət və sistemlərini nəzərdən keçirir. Bankın məqsədi risklə və əvəz ödənişi arasında müvafiq balans yaratmaq və Bankın maliyyə işinə potensial mənfi təsirləri minimallaşdırmaqdır. Bank, riski daxili və xarici faktorların səbəb ola biləcəyi zərər və ya mənfəət ehtimalı olaraq təyin edir.

Bankın risklərin idarə olunması onun baş ofisində, Müşahidə Şurası ilə sıx əməkdaşlıq çərçivəsində əlaqələndirilir. Müşahidə Şurası ümumi risklərin idarə olunması üçün yazılı prinsipləri, həmçinin xarici valyuta mübadilə riski, faiz dərəcə riski, kredit riski və qeyri-mənfəətli maliyyə alətlərindən istifadə kimi xüsusi sahələri əhatə edən yazılı siyasətləri təmin edir.

Maliyyə alətlərinə münasibətdə Bank müxtəlif risklərə məruz qalır. Bankın kateqoriya üzrə maliyyə aktiv və öhdəliklərinin icmalı 26 saylı Qeyddə verilmişdir. Əsas risk növlərinə bazar riski, kredit riski, likvidlik riski və əməliyyat riski aiddir.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bazar riski

Bazar riski bazar dəyər və dərəcələrinin dəyişə bilməsi riskidir və bu mənfəətlilik və/və ya kapitalla mənfəəti təsir göstərə bilər. Bank onun gündəlik əməliyyatları ilə bağlı olan, faiz dərəcələri və valyutada açıq mövqelərdən irəli gələn bir sıra bazar risklərinə məruz qalır. Bunların hamısı ümumi və xüsusi bazar yerdəyişmələrinə məruz qalır. Bazar riskinin məqsədləri üçün rəhbərlik özünün əsas bazar riski amillərini səhm mövqeyi ilə bağlı risk, faiz dərəcə riski və xarici valyuta riski kimi müəyyən edir. Üstünlük təşkil edən bazar riski xarici valyuta riski və faiz dərəcəsi riskidir. Bankın kapital bazar əməliyyatları olmadığına görə səhm mövqeyi ilə bağlı riskə ciddi məruz qalmır.

Bir siyasət kimi, Bank bazar dəyər və dərəcələrində mənfəətlərdən qorunmaq və öz açıq mövqələrinin risk/əvəz ödənişi profilini optimallaşdırmaq üçün bazar risklərini müəyyən etmək, ölçmək, izləmək və nəzarət etmək istəyir. Müşahidə Şurası əsasən, bazar riski siyasətinin işlənilib hazırlanması və icrası, risk ölçmə/izləmə metodologiyasının işlənilib hazırlanması və icrası və məhdudiyyətlərə qarşı bazar risklərinə baxış və hesabatla nəzarət edir.

Xarici valyuta riski

Xarici valyuta riski, maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitləri axınının xarici valyuta məzənnələrindəki dəyişikliklər səbəbindən dəyişməsi riskidir.

Xarici valyuta mübadilə riski gəlirlər və/və ya kapitalın xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərə görə dəyişən olması riskidir. Bankın valyuta riskinə məruz qalması nağd xarici valyuta, digər banklardakı balanslar, müştərilərə kredit və avans ödənişləri, banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər və müştərilərin depozitlərindən ibarətdir.

Bank öz xarici valyuta riskinə məruz qalmasını xarici valyuta aktiv və öhdəliklərini qarşılaşdırmaqla idarə edir. Xalis açıq mövqe və qarşı tərəfin mədudiyyətləri risk konsentrasiyasının məhdudlaşdırılması üçün müəyyən edilmişdir.

Bankı valyuta riskinə məruz qoyan xarici valyuta denominasiyalı maliyyə aktiv və öhdəlikləri aşağıda açıqlanır. Bu məbləğlər hesabatın son tarixinə AZN məzənnəsi ilə rəhbərliyə təqdim edilən məbləğlərdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il					
Maliyyə aktivləri:					
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	82,093	62,366	26,274	443	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	-	17,905	17,447	3,236	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	200,323	249,655	169	-	450,147
Digər maliyyə aktivləri	2,882	1,192	150	20	4,244
Cəmi maliyyə aktivləri	285,298	331,118	44,040	3,699	664,155
Maliyyə öhdəlikləri:					
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	72,271	6,038	2	1	78,312
Müştərilərdən alınmış depozitlər	63,629	315,251	42,717	3,552	425,149
Digər maliyyə öhdəlikləri	8,992	4,161	1,025	33	14,211
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	144,892	325,450	43,744	3,586	517,672
Açıq valyuta mövqeyi	140,406	5,668	296	113	146,483

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il					
Maliyyə aktivləri:					
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	58,246	23,274	3,505	887	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	15,022	105,545	37,794	6,990	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	187,277	224,502	-	-	411,779
Digər maliyyə aktivləri	4,238	1,431	379	7	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	264,783	354,752	41,678	7,884	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:					
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	36,532	6,098	2	1	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	78,305	333,706	40,644	8,144	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	5,661	4,488	1,403	-	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	120,498	344,292	42,049	8,145	514,984
Açıq valyuta mövqeyi	144,285	10,460	(371)	(261)	154,113

Aşağıdakı cədvəl "yerdə qalan digər məsələlər dəyişməz qalır" şərti ilə bankın maliyyə aktivləri, maliyyə öhdəlikləri və ABŞ dolları/AZN mübadilə məzənnəsi və Avro/AZN mübadilə məzənnəsinə münasibətdə vergidən əvvəl mənfəət/(zərər) və kapitalın həssaslığını nümayiş etdirir. Bu, 31 dekabr 2023-cü ildə başa çatan il üzrə ABŞ dolları/AZN mübadilə məzənnəsində $\pm 10\%$ dəyişikliyi qəbul edir (31 dekabr 2022-ci il: $\pm 10\%$). Avro/AZN mübadilə məzənnəsi üçün $\pm 10\%$ dəyişiklik nəzərə alınır (31 dekabr 2022-ci il: $\pm 10\%$). Həssaslığın təhlili Bankın hər hesabat vermə tarixində saxlanan xarici valyuta maliyyə alətlərinə əsaslanır.

Əgər AZN müvafiq olaraq, ABŞ dollarına qarşı 10% (31 dekabr 2022-ci il: 10%) və Avroya qarşı 10% (31 dekabr 2022-ci il: 10%) zəifləmiş olsa idi, bunun aşağıdakı təsirləri olardı:

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət			Kapital		
	ABŞ dolları	Avro	Digər	ABŞ dolları	Avro	Digər
31 dekabr 2023-cü il	567	30	11	453	24	9
31 dekabr 2022-ci il	1,046	(37)	(26)	837	(30)	(21)

Əgər AZN müvafiq olaraq, ABŞ dollarına qarşı 10% (31 dekabr 2022-ci il: 10%) və Avroya qarşı 10% (31 dekabr 2022-ci il: 10%) möhkəmlənmiş olsa idi, bunun aşağıdakı təsirləri olardı:

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət			Kapital		
	ABŞ dolları	Avro	Digər	ABŞ dolları	Avro	Digər
31 dekabr 2023-cü il	(567)	(30)	(11)	(453)	(24)	(9)
31 dekabr 2022-ci il	(1,046)	37	26	(837)	30	21

Xarici valyuta riskinə məruz qalmanın dərəcəsi xarici əməliyyatların həcmindən asılı olaraq, il ərzində dəyişkən olur. İstənilən halda yuxarıdakı təhlil Bankın xarici valyuta riskinə məruz qalmasını əks etdirir.

Faiz dərəcəsi riski

Pul vəsaiti axını üzrə faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin gələcək vəsait axınlarının bazardakı faiz dərəcələrində dəyişikliyə görə dəyişkən olacağı riskidir. Ədalətli dəyər faizi dərəcəsi riski maliyyə alətinin bazarda faiz dərəcəsi risklərində dəyişikliyə görə dəyişkən olacağı riskidir.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bank dəyişiklikləri təsirlərinə məruz qalmanı bazardakı faiz dərəcələrinin üstünlük təşkil edən səviyyələrində həm öz ədalətli dəyəri və həm də vəsait axını riskləri üzrə götürür. Bu cür dəyişikliklər nəticəsində faiz marjaları çoxala bilsə də, gözlənilməz yerdəyişmələr baş verdikdə zərərləri azalda bilər. Müşahidə Şurası Risklərin idarə olunması üzrə mütəxəssis tərəfindən gündəlik nəzarət edilən faiz dərəcələrinin yenidən qiymətləndirilməsi ilə həyata keçirilə biləcək risk altında olan dəyər arasında uyğunsuzluq səviyyəsinə dair limitləri təyin edir.

Aşağıdakı cədvəl, vergidən əvvəlki mənfəətin/(zərərin) və kapitalın faiz dərəcələrindəki əqləbatan mümkün $\pm 1\%$ (2022-ci il: $\pm 1\%$) dəyişikliyə qarşı həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklər, bazanın hazırkı vəziyyətinin müşahidə edilməsi nəticəsində mümkün hesab edilmişdir. Hesablamalar hər bir dövr üçün orta bazar faiz dərəcəsinin dəyişməsinə və hər hesabat tarixində əldə olan, faiz dərəcələrindəki fərqə qarşı həssaslıq göstərən faiz gətirən maliyyə alətlərinə əsasən aparılmışdır. Bütün digər dəyişənlər sabit saxlanmışdır.

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		Kapital	
31 dekabr 2023-cü il				
Maliyyə aktivləri:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	350	(350)	280	(280)
Digər banklardakı qalıqlar	331	(331)	265	(265)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,501	(4,501)	3,601	(3,601)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	(760)	760	(608)	608
Müştərilərdən alınmış depozitlər	(2,538)	2,538	(2,030)	2,030
Digər öhdəliklər	(96)	96	(77)	77
	1,788	(1,788)	1,431	(1,431)

	Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		Kapital	
31 dekabr 2022-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	250	(250)	200	(200)
Digər banklardakı qalıqlar	1,609	(1,609)	1,287	(1,287)
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	4,118	(4,118)	3,294	(3,294)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	(383)	383	(306)	306
Müştərilərdən alınmış depozitlər	(2,520)	2,520	(2,016)	2,016
Digər öhdəliklər	(48)	48	(38)	38
	3,026	(3,026)	2,421	(2,421)

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl faiz dərəcəsinin yenidən dəyərləndirilməsi zamanı ortaya çıxan uyğunsuzluqların həcmi göstərir:

	Effektiv orta faiz dərəcəsi	1 ay ərzində	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən yuxarı	Faizsiz	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il								
Maliyyə aktivləri:								
ARMB-də nağd vasitələr və qalıqlar	6.5%	35,000	-	-	-	-	136,176	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	-	33,108	-	-	-	-	5,480	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	9.78%	5	10,871	43,024	63,545	332,702	-	450,147
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	-	4,244	4,244
Maliyyə öhdəlikləri:								
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər								
Müştərilərdən alınmış depozitlər	3.38%	5,066	6,062	1,969	4,105	58,831	2,279	78,312
Digər maliyyə öhdəlikləri	3.93%	1,009	7,837	243,873	1,032	-	171,398	425,149
	7.31%	166	374	1,790	7,318	-	4,563	14,211
		6,241	14,273	247,632	12,455	58,831	178,240	517,672
Xalis faiz boşluğu								
Məcmu faiz boşluğu								
		61,872	(3,402)	(204,608)	51,090	273,871	(32,340)	146,483
		61,872	58,470	(146,138)	(95,048)	178,823	146,483	

	Effektiv orta faiz dərəcəsi	1 ay ərzində	1-3 ay	3 ay-1 il	1-5 il	5 ildən yuxarı	Faizsiz	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il								
Maliyyə aktivləri:								
ARMB-də nağd vasitələr və qalıqlar	6.25%	25,000	-	-	-	-	60,912	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	2.47%	160,856	-	-	-	-	4,495	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	9.34%	3,714	6,094	78,352	53,363	270,256	-	411,779
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	-	6,055	6,055
		189,570	6,094	78,352	53,363	270,256	71,462	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:								
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər								
Müştərilərdən alınmış depozitlər	3.39%	3,705	5,367	636	3,391	25,250	4,284	42,633
Digər maliyyə öhdəlikləri	3.82%	681	3,511	247,219	568	-	208,820	460,799
	12.26%	27	275	2,095	1,211	1,205	6,739	11,552
		4,413	9,153	249,950	5,170	26,455	219,843	514,984
Xalis faiz boşluğu								
Məcmu faiz boşluğu								
		185,157	(3,059)	(171,598)	48,193	243,801	(148,381)	154,113
		185,157	182,098	10,500	58,693	302,494	154,113	

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Kredit riski

Kredit riski, borclu tərəfin borcunu ödəmək istəməsi ehtimalından və ya ödəmə imkanlarının zəifləməsindən irəli gəlir və nəticədə, Banka iqtisadi zərər dəymiş olur. Bank, kredit riskini idarə etmək üçün verilən kreditlərin monitorinqini aparır, müəyyən tərəflərlə əməliyyatları məhdudlaşdırır və daim müştərilərinin kredit etibarlılığını dəyərləndirir.

Bankın mənfəət məqsədli kreditləri hələ də təminatlı və likvidləşən olmaq surətilə qısamüddətli ticarətin maliyyələşdirilməsindən ibarətdir. Bank, tək bir sənaye və ya qrupdan asılılığı aradan qaldırmaq üçün diversifikasiya istiqamətində işlərini davam etdirəcəkdir. Kreditlərin əhəmiyyətli hissəsi əlaqəli tərəflərə verilmişdir və rəhbərlik bu kreditlərin minimal risk daşdığını hesab etmişdir.

Bank, kredit siyasəti cəhətdən güclü borc portfeli qurmuşdur və onu eyni şəkildə idarə etdirir. Bankın kreditlərin dəyərləndirilməsi sistemi, yaxşı hazırlanmış kreditlərin dəyərləndirilməsi, təsdiqlənməsi və onlara nəzarət prosedurlarını əhatə edir və beləliklə, borc verilməsində ehtiyatlılıq və keyfiyyətli kapital portfeli təmin edilir. Ödənməyən borcların idarə olunmasına xüsusi diqqət ayrılır. Ödənməyən borca çevrilməyən ilkin əlamətlərini göstərən kreditlərin müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə "nəzarət siyahısı" ("watch list") proseduru da həyata keçirilir.

Bank, İstehlakçı Bankçılıq məhsulları (fərdi istehlak krediti, biznes maliyyəsi, ipoteka və avtomobil krediti və s.) təqdim etməklə kapital portfelinin diversifikasiyasını daha da artırır. Belə ki, bu cür məhsullar ənənəvi biznes kreditlərindən daha geniş marjaya sahibdir və eyni zamanda, riski böyük sayda fərdi müştərilər arasında paylaşmış olur.

Bank, daxili reyting modeli hazırlamışdır və bu model, müştərilərin reytingini müəyyənləşdirməyə imkan verir. Korporativ kreditlərin reytingi onların maliyyə əmsallarından və onların fəaliyyət göstərdiyi sənaye və bazar sektorlarından asılıdır. Model həm də effektiv idarəetmə və bazar payı kimi müxtəlif keyfiyyət faktorlarını nəzərə alır.

Daxili reyting modelinin tətbiqi korporativ kreditlərin təhlilini standartlaşdırmağa, eləcə də beynəlxalq reyting agentliklərindən reyting almamış kreditlərin kredit etibarlılığını kəmiyyət göstəricilərinə əsasən dəyərləndirməyə kömək edir. Bu model daxili bazarın xüsusiyyətlərini nəzərə alır.

Daxili reyting modelinin keyfiyyəti, müntəzəm effektivlik və düzgünlük yoxlamaları ilə tədqiq olunur. Çatışmazlıqlar aşkar olunduqda Bank modelə düzəlişlər edir.

Bankın xüsusi korporativ kreditlərə, eləcə də ticarət və kiçik biznes krediti qruplarına tətbiq etdiyi daxili reyting metodologiyaları, beynəlxalq reyting agentliklərinin metodologiyalarından fərqli əsaslar üzərində qurulmuşdur. Nəticədə, balans hesabatında göstərilən açıq kreditlərin balansına uyğun olacaq məhsullararası müqayisə aparmaq mümkün deyildir. Bu səbəblə, bu barədə təfərrüatlı məlumat təqdim edilməməkdədir.

Ümumiyyətlə, bank sahəsi maliyyə aktivlərinə və şərti öhdəliklərə sahib olması nəticəsində kredit riskinə məruz qalır. Bankın kredit riski Azərbaycan Respublikasında cəmlənməkdədir. Bu riskin daimi monitorinqi aparılaraq kredit limitlərinin və müştərilərin kredit etibarlılığının Bankın risklərin idarə olunması qaydalarına zidd olmaması təmin olunur.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və dəyərsizləşmiş aktivlərin ümumi balans dəyərini əks etdirir:

	Ümumi balans dəyəri	EOKZ üzrə ehtiyat	Xalis balans dəyəri
31 dekabr 2023-cü il			
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	171,176	-	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	38,588	-	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	474,230	(24,083)	450,147
Digər maliyyə aktivləri	4,244	-	4,244
Cəmi	688,238	(24,083)	664,155

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Ümumi balans dəyəri	EOKZ üzrə ehtiyat	Xalis balans dəyəri
31 dekabr 2022-ci il			
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	85,912	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	165,527	(176)	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	438,514	(26,735)	411,779
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	6,055
Cəmi	696,008	(26,911)	669,097

Kredit riskinə xalis məruz qalma

Bankın kredit riskinə xalis məruz qalması fərdi və ümumi bazar risklərindən asılı olaraq dəyişir.

Aşağıdakı cədvəl balans və balansdankənar maliyyə aktivlərinin kredit riskinə xalis məruz qalmasını əks etdirir. Maliyyə vəziyyəti hesabatındakı maliyyə aktivləri üçün, xalis risk, hər hansı bir təminat öncəsi həmin aktivlərin balans dəyərində bərabərdir. Şərti öhdəliklər və təəhhüdlərlə, kreditlərin uzadılması ilə bağlı Bankın kredit riskinə xalis məruz qalması tərəfdən və əks tərəfdən təqdim edilmiş girovun və ya qarantiyanın dəyərsiz olduğu hallarda həmin maliyyə alətlərinin müqavilə üzrə dəyərində bərabər olur.

	Girovdan əvvəl məruz qalma	Girovun ümumi dəyəri	Xalis məruzqalma
31 dekabr 2023-cü il			
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	171,176	-	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	38,588	-	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	450,147	(424,881)	25,266
Digər maliyyə aktivləri	4,244	-	4,244
Buraxılmış qarantiyalar	54,884	(335)	54,549
İstifadə olunmamış kredit xətləri	7,666	-	7,666
Cəmi	726,705	(425,216)	301,489

	Girovdan əvvəl məruz qalma	Girovun ümumi dəyəri	Xalis məruzqalma
31 dekabr 2022-ci il			
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	85,912	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	165,351	-	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	411,779	(261,775)	150,004
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	6,055
Buraxılmış qarantiyalar	43,732	(450)	43,282
İstifadə olunmamış kredit xətləri	10,600	-	10,600
Cəmi	723,429	(262,225)	461,204

Balansdankənar risklər

Bank balansdankənar risklər üçün də balans riskləri ilə bağlı tətbiq etdiyi risklərin idarə edilməsi prosedurlarını fundamental surətdə tətbiq edir. Bore verilməsi üçün öhdəlik yarandıqda, Bank müştəri və tərəfdaşlara kreditlər və qabaqcadan ödənişlər üçün tətbiq edilən kredit risklərinin idarə edilməsi prosedurlarını tətbiq edir. Əməliyyatın xarakteri və müştərinin maliyyə vəziyyətindən asılı olaraq girov tələb edilə bilər.

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Risk limitlərinə nəzərən və risklərin yumşaldılması siyasətləri

Bank kredit risklərinin cəmlənməsini onların müəyyən olunduqları yerlərdə, xüsusilə də fərdi müştərilər və banklar, sahələr və ölkələr üzrə limitləşdirir, idarə və nəzarət edir. Bank kredit risklərinin səviyyəsini strukturlaşdırır, yəni bir borcluya və ya borcluların banklarına, istehsal sahəsinə münasibətdə qəbul edilə biləcək risklərin limitlərini müəyyən edir. Bu cür risklərin dövrü olaraq monitorinqi aparılır, zərurət yarandıqda isə illik və ya daha tez-tez nəzərdən keçirilir. Məhsul və istehsal sahələri üzrə kredit riskinin limitləri Direktorlar Şurası tərəfindən təsdiq edilir. Bu limitlərə qarşı faktiki vəziyyətin müntəzəm olaraq monitorinqi aparılır. Borc limitləri dəyişən bazar və iqtisadi şəraitə, dövrü kredit qiymətləndirilməsinə və defolt ehtimalına uyğun nəzərdən keçirilir. Risk limitlərinə nəzərən və risklərin yumşaldılması üzrə bəzi spesifik tədbirlər aşağıda göstərilmişdir:

Girov

Girovun məbləği və tipi borc götürənlə bağlı olan kredit riskinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Girovun tiplərindən və qiymətləndirmə parametrlərinin məqbul olduğundan asılı olaraq təlimatlar həyata keçirilir. Əldə olunmuş girovların əsas tipləri aşağıdakılardır:

- Biznes kreditləri üçün - daşınmaz əmlak, daşınar aktivlər, depozitlər və qarantiyalar; və
- Parakəndə kreditlər üçün - əmlak və daşınar aktivlərin ipotekası.

Rəhbərlik girovun bazar dəyərini monitorinq edir, razılaşmaya uyğun olaraq yeni girov tələb edir və dəyərsizləşmə ilə bağlı ehtiyatların adekvatlığını nəzərdən keçirərək girovun bazar dəyərini monitorinq edir.

Kredit limitləri

Bank müştərilərə verilən borclara ciddi nəzarət edir. Kredit riskinə məruz qalma müştərilər üzrə ümumi limitlərin bir hissəsi kimi idarə olunur və Kredit Komitəsi və sonda Bankın Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq edilir. Müştərilərə verilən kreditlərlə bağlı kredit riskinə görə bəzi hallarda girov alınmır və buna görə Bank verilmiş kreditlərin girovla təmin olunmamış hissəsi ilə bağlı risklərə məruz qalır.

Maliyyə şərtləri (kreditlə bağlı öhdəliklər üçün)

Bu maliyyə alətinin əsas məqsədi müştəriləri tələb olunduğu anda maliyyə vasitələri ilə təmin etməkdir. Qarantiyalar da kreditlər kimi kredit riskinə məruz qalır. Kreditin uzadılması ilə bağlı öhdəlik borc və ya qarantiyalar formasında təsdiq olunaraq uzadılan kreditlərin istifadə edilməmiş hissəsidir. Kreditin uzadılması ilə bağlı öhdəliklə əlaqədar kredit riski göstərir ki, Bank istifadə edilməmiş öhdəlik məbləğində zərərə potensial surətdə məruz qala bilər. Lakin zərərin ehtimal olunan məbləği istifadə edilməmiş öhdəliyin ümumi məbləğindən azdır, çünki kreditlərin uzadılması ilə bağlı öhdəlik spesifik kredit standartlarına cavab verən müştərilər qarşısında götürülür (çox zaman maliyyə şərtləri kimi istinad edilir). Uzunmüddətli öhdəliklər qısa müddətli öhdəliklərə nisbətən daha yüksək riskə məruz qaldığı üçün Bank kredit öhdəliklərinin müddətlərini monitorinq edir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski, müştərilərin depozitlərini geri götürməsi, müqavilə öhdəlikləri tezə nağd ödənişlər və borcların ödənməsi kimi nağd pul xərcləmələri nəticəsində Bankın vaxtı çatmış öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsidir. Nağd pul xərcləmələri mövcud nağd pul resurslarını azaldır və müştərilərə borc verilməsi və investisiya kimi fəaliyyətlərə ayırmaq üçün resurs qalmır. Ekstremal vəziyyətlərdə, likvidlik çatışmazlığı balans hesabatında və satışlarda azalmalara, eləcə də borc vermə öhdəliklərini yerinə yetirmənin mümkün olmamağına gətirib çıxara bilər. Bu cür vəziyyətlərin ortaya çıxması riski hər bir bank əməliyyatında vardır və bu riskə bir çox ümumi sənaye hadisələri və xüsusi olaraq müəssisədə baş verənlər (məsələn, kredit hadisələri, sistemik şoklar və təbii fəlakətlər) təsir göstərə bilər. Müşahidə Şurası həm maliyyə vəziyyəti hesabatı likvidlik nisbətlərinə, həm əmanətçilərin konsentrasiyasına ümumi maliyyələşdirmə qarışığı baxımından, həm də böyük fərdi depozitlərə və likvidlik fəvqəladə planlarına əsassız etibarın qarşısını almaq baxımından nəzarət edir. Bundan başqa, əsas fərdi depozitlər (cari hesablar və əmanət hesabları) Bankın ümumi maliyyəsinin əhəmiyyətli hissəsini təşkil edir və bu cür depozitlərin sabilliyi və artırılması böyük əhəmiyyət daşıyır.

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə öhdəlikləri üzrə diskont edilməmiş ödəmə müddətinin təhlili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2023-cü il Maliyyə öhdəlikləri: Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər Müştərilərdən alınmış depozitlər Digər maliyyə öhdəlikləri	Tələb əsasında və ya 1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Cəmi məxariə	Cəmi balans dəyəri
	7,550	6,445	3,648	13,018	90,989	121,650	78,312
	173,234	9,447	245,569	1,087	-	429,337	425,149
	4,732	378	1,871	8,523	-	15,504	14,211
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	185,516	16,270	251,088	22,628	90,989	566,491	517,672

31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə öhdəlikləri üzrə diskont edilməmiş ödəmə müddətinin təhlili aşağıdakı kimidir

31 dekabr 2022-ci il Maliyyə öhdəlikləri: Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər Müştərilərdən alınmış depozitlər Digər maliyyə öhdəlikləri	Tələb əsasında və ya 1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Cəmi məxariə	Cəmi balans dəyəri
	8,089	5,545	1,397	7,265	40,047	62,343	42,633
	210,301	5,097	248,899	574	-	464,871	460,799
	6,809	354	2,334	1,321	1,205	12,023	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	225,199	10,996	252,630	9,160	41,252	539,237	514,984

“PREMIUM BANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Tələb əsasında və ya 1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ilədən 5 ilədək	5 ilədən çox	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il						
Maliyyə aktivləri:						
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	171,176	-	-	-	-	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	38,588	-	-	-	-	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	5	10,871	43,024	63,545	332,702	450,147
Digər maliyyə aktivləri	4,244	-	-	-	-	4,244
Cəmi maliyyə aktivləri	214,013	10,871	43,024	63,545	332,702	664,155

Maliyyə öhdəlikləri

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər
Müştərilərdən alınmış depozitlər
Digər maliyyə öhdəlikləri
Cəmi maliyyə öhdəlikləri

	7,345	6,062	1,969	4,105	58,831	78,312
	172,407	7,837	243,873	1,032	-	425,149
	4,729	374	1,790	7,318	-	14,211
	184,481	14,273	247,632	12,455	58,831	517,672

Xalis likvidlik boşluğu

Məcmu likvidlik boşluğu

	29,532	(3,402)	(204,608)	51,090	273,871	146,483
	29,532	26,130	(178,478)	(127,388)	146,483	

	Tələb əsasında və ya 1 ay ərzində	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ilədən 5 ilədək	5 ilədən çox	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il						
Maliyyə aktivləri:						
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	85,912	-	-	-	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	165,351	-	-	-	-	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	3,714	6,094	78,352	53,363	270,256	411,779
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	-	-	-	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	261,032	6,094	78,352	53,363	270,256	669,097

Maliyyə öhdəlikləri

Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər
Müştərilərdən alınmış depozitlər
Digər maliyyə öhdəlikləri
Cəmi maliyyə öhdəlikləri

	7,989	5,367	636	3,391	25,250	42,633
	209,501	3,511	247,219	568	-	460,799
	6,766	275	2,095	1,211	1,205	11,552
	224,256	9,153	249,950	5,170	26,455	514,984

Xalis likvidlik boşluğu

Məcmu likvidlik boşluğu

	36,776	(3,059)	(171,598)	48,193	243,801	154,113
	36,776	33,717	(137,881)	(89,688)	154,113	

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Rəhbərlik əlaqəli tərəflər ilə depozitlərin müddətinin artırılacağını və ilin yekununda yaranan likvidlik boşluğunu tamamlayacağını düşündür.

Əməliyyat riski

Bankın əməliyyat riski, Bankın gündəlik fəaliyyətində baş verən çatışmazlıqlar nəticəsində ortaya çıxa biləcək zərərle əlaqəlidir. Bu cür çatışmazlıqlara elektronika və telekommunikasiya sistemlərində, rutinlərdə və başqa sistemlərdəki nasazlıqlar, eləcə də peşəkarlığın aşağı olması və insan səhvləri nümunə ola bilər. Bankın əməliyyat risklərini minimum səviyyədə saxlamaq üçün ümumi risk kateqoriyasından istifadə etməklə əməliyyat riskini idarə etmək üçün müxtəlif alətlərdən istifadə olunur.

Bankın əməliyyat riskinə yanaşması onu aradan qaldırmağa deyil, onu rəhbər şəxslərin müəyyən etdiyi məqbul səviyyədə saxlamağa, eləcə də rəhbər şəxslərin əlavə nəzarət tətbiq edilməsi, mövcud nəzarətin dəyişdirilməsi və risklərə qarşı digər tədbirlər barədə hərtərəfli qərar qəbul edə bilmələri üçün onları kifayət qədər məlumatla təmin etməyə yönəlmişdir.

Maliyyə alətlərinin cəmlənməsi

Maliyyə aktivlərinin və bankçılıq ilə bağlı öhdəliklərin əsas cəmləndiyi yer Azərbaycan Respublikasının hüdudları daxilindədir. Aşağıda, maliyyə alətləri ilə bağlı coğrafi təfərrüatlar təqdim olunur:

	Azərbaycan Respublikası	MDB dövlətləri	Digər dövlətlər	Cəmi
31 dekabr 2023-cü il				
Maliyyə aktivləri:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	171,176	-	-	171,176
Digər banklardakı qalıqlar	10,772	16,946	10,870	38,588
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	412,447	37,700	-	450,147
Digər maliyyə aktivləri	4,244	-	-	4,244
Cəmi maliyyə aktivləri	598,639	54,646	10,870	664,155
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	78,312	-	-	78,312
Müştərilərdən alınmış depozitlər	421,290	2,058	1,801	425,149
Digər maliyyə öhdəlikləri	14,211	-	-	14,211
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	513,813	2,058	1,801	517,672
Xalis coğrafi boşluq	84,826	52,588	9,069	146,483

	Azərbaycan Respublikası	MDB dövlətləri	Digər dövlətlər	Cəmi
31 dekabr 2022-ci il				
Maliyyə aktivləri:				
ARMB-də nağd vəsaitlər və qalıqlar	85,912	-	-	85,912
Digər banklardakı qalıqlar	156,201	6,531	2,619	165,351
Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	374,627	37,152	-	411,779
Digər maliyyə aktivləri	6,055	-	-	6,055
Cəmi maliyyə aktivləri	622,795	43,683	2,619	669,097
Maliyyə öhdəlikləri:				
Banklardan və maliyyə təşkilatlarından alınmış kreditlər və depozitlər	42,633	-	-	42,633
Müştərilərdən alınmış depozitlər	457,742	2,108	949	460,799
Digər maliyyə öhdəlikləri	11,552	-	-	11,552
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	511,927	2,108	949	514,984
Xalis coğrafi boşluq	110,868	41,575	1,670	154,113

"PREMIUM BANK" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

28 SƏHM ÜZRƏ MƏNFƏƏT

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Bank sahibi ilə əlaqələndirilən il üzrə xalis gəlir	7,056	6,942
Səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət məqsədilə adi səhmlərin orta sayı	1,004	1,004
Səhm üzrə mənfəət - əsas və azaldılmış	7.03	6.91

29 HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

18 yanvar 2024-cü il tarixində Kamil Lətifov Bankın İdarə Heyətinin sədri təyin edilmişdir.

18 yanvar 2024-cü il tarixində Mahir Nəcəfov Bankın İdarə Heyətinin sədrinin müavini təyin edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı 1 fevral 2024-cü il, 29 mart 2024-cü il və 2 may 2024-cü il tarixlərində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini müvafiq olaraq 8%-dən 7.75%-dək, 7.75%-dən 7.5%-dək və 7.5%-dən 7.25%-dək azaltmışdır.